

Aan gemeenteraad Zevenaar
Postbus 10
6900 AA Zevenaar

Betreft: Zienswijze Rivierklimaatpark IJsselpoort
Zaaknummer Z/19/343439
Datum: 17-12-2019

Geachte Gemeenteraad,

Wij willen graag een zienswijze indienen op het plan voor het terrein "De Barsche Pol" onderdeel van het deelgebied Rhederlaag.

In de structuurvisie staat de ambitie om op de Barshe Pol ruimte te bieden voor de ontwikkeling van (verblijfs)recreatie al dan niet in combinatie met de kleinschalige opwekking van duurzame energie. In het gebied De Rhederlaag is al veel verblijfsrecreatie en volgens het plan komt er nog meer bij wat veel druk legt op de natuur en de biodiversiteit.

Wij pleiten voor een duurzame invulling van het terrein De Barhse Pol met veel groen, ruimte voor wandelaars en de mogelijkheid voor de inwoners van Lathum en Giesbeek om er hun hond te kunnen uitlaten en buurtgenoten te ontmoeten. Dat gebeurt al tientallen jaren. Een plek waar Bomen en planten staan die goed zijn voor de biodiversiteit, zodat het weer aantrekkelijk wordt voor vogels en insecten die door de kaalslag in het verleden zijn verdwenen. Een groen en toegankelijk gebied gericht op duurzaamheid en welzijn van inwoners en recreanten.

Er zouden picknickplekken kunnen komen voor fietsers en wandelaars. Een voedselbos zou een mogelijkheid kunnen zijn met een educatieve en sociale functie en mooi kunnen aansluiten bij de ontwikkelingen op het terrein "Innofields" waar het doel is om tot nieuwe inzichten te komen voor oplossingen voor water-, bodem-, klimaat-, en agro gerelateerde uitdagingen. Een Fysieke hybride leerplek.

<https://oostnl.nl/nl/nieuws-zoekt-oplossingen-voor-mondiale-uitdagingen>

Een mooi voorbeeld van een voedselbos is in gemeente Brummen te vinden "de Nieuwe Erven".

<https://permacultuur-magazine.eu/voedselbos-nieuwe-erven-brummen-1/>

<https://permacultuur-magazine.eu/voedselbos-nieuwe-erven-brummen-2/>

Er zijn 146 inwoners die een petitie hebben getekend voor een groene en toegankelijke invulling van het terrein De Barshe Pol. Dit geeft wel aan hoe belangrijk dit voor veel inwoners is.

Wij vertrouwen er op dat u onze zienswijze meeneemt in het definitieve plan.

Met vriendelijke groet,

Naam- en contactgegevens zijn op te vragen bij de griffie

Gemeente Zevenaar
Gemeenteraad Zevenaar
Postbus 10
6900 AA ZEVENAAR

Bankrekening
NL14 INGB 0660 8485 46
Handelsregister
Arnhem, 08080214

Datum : 20 december 2019
Betreft : Zienswijze Ontwerp Intergemeentelijke Structuurvisie Rivierklimaatpark IJsselpoort
Referentie : HHE18122019

Geachte raad,

Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de Ontwerp Intergemeentelijke Structuurvisie Rivierklimaatpark IJsselpoort en het bijbehorende milieueffectrapport die momenteel ter inzage ligt. Met deze reactie willen wij enerzijds onze waardering uitspreken, maar ook opmerkingen en zorgen met u delen.

Wij zijn eigenaar¹, exploitant en beheerder in het prachtige recreatiegebied Rhederlaag en tevens eigenaar van agrarische gronden in de Koppenwaard. Rhederlaag is een uniek gebied in de uiterwaarden van de IJssel. Deze buitendijkse ligging leidt ertoe dat de rivier de IJssel mede bepalend is, de kaders schept, voor de exploitatiemogelijkheden, de wijze van beheer, de kwaliteit en daarmee ook de toekomst van de recreatieve functie. Zowel in positieve als in negatieve zin. Maatregelen die effect hebben op diezelfde rivier, denk aan bijvoorbeeld effecten als wijzigingen van het waterpeil, de stroomsnelheid en de waterkwaliteit, zijn daarmee voor een groot deel bepalend voor het bestaansrecht en de toekomst van het recreatiegebied.

Rhederlaag – waardevol en divers

In onze zienswijze van 9 augustus 2017, gericht tegen de Ontwerp Notitie Reikwijdte en Detailniveau Rivierklimaatpark IJsselpoort (hierna: NRD), hebben wij reeds onder de aandacht gebracht dat het Rhederlaag veel meer is dan alleen een zwemplas in de zomer en zandwingsgebied zoals het werd omschreven in het NRD. Het is een gebied met een hoge maatschappelijke, recreatieve, economische en landschappelijke waarde, met een hoge diversiteit aan functies. De boventoon wordt gevoerd door de intensieve recreatie functie, zowel dag- als verblijfsrecreatie en zowel op water als op land. Te denken valt aan activiteiten en functies zoals zwemmen (officiële zwemlocaties), zeilen, grootschalige muziekfestivals, sportevenementen, familiebarbecues, outdooractiviteiten,

¹ Zie bijlage 1 voor een overzichtskaart met het eigendom van Leisurelands Onroerend Goed B.V. en begrenzing van het recreatiegebied

naturistenstrand, diverse vormen van verblijfsrecreatie, vissen, fietsen, wandelen en flyboarden. Kortom, een breed aanbod aan recreatie. Jaarlijks ontvangt het Rhederlaag ruim 600.000 bezoekers die gebruik maken van de voorzieningen.

Ambities en kansen

We zijn positief over het feit dat gedurende het proces meer aandacht is gekomen voor de daadwerkelijke functie en waarde van het gebied, en dit ook terug te lezen is in de visie en het Hoofdrapport Milieueffectrapportage. De ambitie om tot een kwaliteitsimpuls te komen en ontwikkelmogelijkheden te faciliteren, kansen te benutten, sluit aan bij de noodzaak die wij zien om te blijven vernieuwen en ontwikkelen op het gebied, om de eerder geschetste waarden te borgen en te vergroten in de toekomst.

Om een nadere invulling te geven aan de beoogde kwaliteitsimpuls en de ontwikkelmogelijkheden verwijzen wij u graag naar de *'Toekomstvisie Rhederlaag, waterparel aan de IJssel'* in bijlage 2. Met het realiseren van waterstandsverlaging in het kader van het project Rivierklimaatpark IJsselpoort doet zich een kans voor om ontwikkelruimte voor natuur (Koppenwaard en Vaalwaard) én recreatie (Rhederlaag) te creëren. Met het creëren van ontwikkelruimte, waaronder ook te verstaan ruimte voor bebouwing, ontstaat ook (beleidsmatig) ruimte voor ondernemers om te kunnen investeren in de ruimtelijke kwaliteit hetgeen ook is geformuleerd als doel voor het Rhederlaag: "Zorg voor een kwaliteitsimpuls op het Rhederlaag".

Als aanvulling op de beleidsambities voor het Rhederlaag voegen wij graag toe om naast de Bahrse Pol, ook het huidige zandoverslagterrein aan de Rivierweg aan te wijzen als locatie met ruimte voor ontwikkeling van recreatie inclusief bebouwing.

Verder onderschrijven wij het doel om de Marsweg herin te richten met als doel deze veiliger en aantrekkelijker te maken. Daarbij willen wij benadrukken dat het daarbij essentieel is om daaronder te verstaan dat verkeersfuncties gescheiden worden en de bestaande Marsweg niet wordt omgezet naar een fietsstraat. Een fietsstraat doet geen recht aan een werkelijke oplossing voor de verkeersintensiteit en verkeersveiligheid op de Marsweg. Ook een keermogelijkheid aan het eind van de Marsweg vraagt om invulling. In het hoogseizoen is dit een groot knelpunt. Graag nog extra aandacht voor deze punten.

Zorgen en opmerkingen

Zoals hiervoor staat omschreven kunnen maatregelen aan de rivier de IJssel verstrekkende gevolgen hebben voor het Rhederlaag. Onze zorgen bij de nu voorgestelde maatregelen zijn als volgt samen te vatten:

- Een verslechtering van de waterkwaliteit als gevolg van wijziging in de wijze waarop het recreatiegebied gevoed wordt, de verhouding rivierwater versus kwelwater, ofwel de mate waarin en frequentie waarop rivierwater het recreatiegebied in komt;
- Een verandering van de gemiddelde waterstand en daarmee nadelige effecten voor het recreatief gebruik. Een lagere waterstand heeft gevolgen voor de zwemzones en de watersport. Een hogere waterstand heeft gevolgen voor de exploitatiemogelijkheden op het land, denk aan grootschalige evenementen, outdoor activiteiten en buitendijks gelegen verblijfsrecreatievoorzieningen;
- Een verhoging van de stroomsnelheid van het water in het Rhederlaag bij (extreem) hoog water en de gevolgen daarvan voor de oevers/oeverbescherming;

Ten grondslag aan en onderbouwing van deze zorgen liggen de volgende punten:

1. De IJssel,
2. Hoog water,
3. Waterkwaliteit,
4. Natuurontwikkeling

Ad 1. De IJssel.

Sinds 1970 zijn er grote wijzigingen doorgevoerd in de ligging van de IJssel, het gebied Rhederlaag en de Vaalwaard (zie bijlage 1). In dezelfde periode is ook de A348 aangelegd. Deze inrichtingen hebben grote invloed gehad op het zomer- en winterbed van de IJssel in dit gebied. Dit heeft niet alleen een grote invloed gehad op het oppervlaktewater, de uitschuring van de IJssel en de sedimentatie in de IJssel, incl. winterbed maar ook op het grondwaterregiem in dit gebied met een uitstraling naar de omgeving.

Ter onderbouwing van de effecten zijn diverse maatregelen gemodelleerd met WAQMORF. Dit levert indrukwekkende plaatjes op met nauwkeuring berekende effecten. In de rapportages wordt op diverse plaatsen echter aangegeven, dat WAQMORF niet het geëigende instrument is om morfologische effecten van zomer- en winterbedmaatregelen te modelleren. Hiervoor zal een morfologisch model zoals Delft3D gebruikt moeten worden. Bovendien wordt aangegeven dat heel veel input voor WAQMORF is ingeschat. Ook is alleen maar gekeken naar de lokale morfologische effecten van ingrepen en dit op basis van een morfologisch evenwicht. In de systeemanalyse zou de IJssel over grote lengte betrokken moeten worden, alsmede een sediment balans van de IJssel. Dit alles overziend vragen we ons af of de uitkomsten derhalve nog wel een betrouwbaar beeld geven van te verwachten effecten van de projectmaatregelen (o.a. ontstenen, nevengengelen, ontwikkeling van ooibos, uitschuringen).

Ad 2. Hoog water.

Uit de hoogtecijfers (zie bijlage 2) blijkt, dat de zomerdijk in de Koppenwaard bovenstrooms het laagst is en daar een hoogte heeft van 12,21 tot 12,40 m+NAP. Ter plaatse van het Rhederlaag heeft de zomerdijk een hoogte van 13,08 tot 13,36 m+NAP. Het laagste deel van de Marsweg heeft een hoogte van 11,51 tot 11,54 m+NAP.

Verskil in waterpeil in de IJssel tussen bovenstrooms in de Koppenwaard ten opzichte van de instroom van de Valeplas bedraagt ca. 0,80 m bij maatgevend afvoer en kan oplopen tot ruim 1,00 m bij (zeer) hoog water (zie figuur 9.11 uit het Achtergrondrapport milieueffectrapportage). In de praktijk blijkt, dat bij hoog water het water eerst vanuit het Rhederlaag over de Marsweg loopt, waarna bij verder wassen van het water in de IJssel het water via de Koppenwaard over de Marsweg door het Rhederlaag gaat lopen. Dit houdt dus in, dat het verschil in waterpeil in de IJssel tussen bovenstrooms in de Koppenwaard ten opzichte van de instroom van de Valeplas minder bedraagt dan 0,70 m.

Bij een verlaging van de zomerdijk bovenstrooms in de Koppenwaard met 60 - 80 cm, wordt de keerhoogte van de zomerdijk ter plaatse ca. 11.60 m+NAP, ofwel vrijwel gelijk aan de huidige hoogte van de Marsweg. Bij een IJssel-peil van 11.60 m+NAP bovenstrooms in de Koppenwaard staat het waterpeil in het Rhederlaag nog op ca. 10.90 m+NAP (vulling vindt nog steeds plaats via de instroom van de Valeplas). Door de Marsweg niet te verlagen of op pijlers te zetten, zou het waterpeil in het

Rhederlaag vrijwel gelijk blijven aan de huidige situatie (mits de duiker onder de Marsweg geen (grote) invloed heeft). Door de Marsweg te verlagen dan wel op pijlers te zetten, zal er frequenter en een grotere hoeveelheid water door het Rhederlaag gaan stromen. De frequentie zal toenemen van 1x per 6-7 jaar tot 1x per 2 jaar en de hoeveelheid water zal meer dan een 10-voud zijn.

De oevers in het Rhederlaag zijn, zowel qua talud als bescherming, berekend en afgestemd op de huidige situatie. Door frequent meer water en meer stroming in het Rhederlaag kan deze situatie in het gedrang komen.

Door het frequenter en grotere hoeveelheden IJsselwater via de Koppenwaard door het Rhederlaag te willen laten stromen, zal er meer stroming in het Rhederlaag ontstaan. Tevens resulteert dit in een frequenter een hoger peil in het Rhederlaag (in de toekomst net zo vaak een peil van ca.

11.60 m+NAP als in de huidige situatie een peil van ca. 10,90 m+NAP).

Dit leidt tot meer stroming in het Rhederlaag, frequenter een hogere waterstand en door meer IJsselwater in het Rhederlaag een verlaging van de waterkwaliteit. Dit achten wij, als eigenaar, exploitant en beheerder in het Rhederlaag, een ongewenste verslechtering.

Een verlaging van de zomerkade bovenstrooms in de Koppenwaard zal altijd gepaard moeten gaan met een brugconstructie over een grote lengte (over ca. 200 m) in de Marsweg of een algehele verhoging van de Marsweg (over ca. 700 m) om frequenter onderlopen van de Marsweg te voorkomen. Een frequenter onderlopen van de Marsweg zien wij als een onoverkomelijk probleem. Bovendien leidt het frequenter en met grotere hoeveelheden van IJsselwater door de Koppenwaard en Het Rhederlaag te laten lopen tot een aanzienlijke verslechtering in het Rhederlaag en levert het qua dijkverzwaring maar beperkte winst op bij de variant Avontuurlijk loslaten en een behoorlijke winst bij de variant Creatief sturen (zie afbeelding 2.13 in het Achtergrondrapport milieueffectrapportage). De winst aan dijkverzwaring is dus direct gerelateerd aan de nadelige gevolgen op het Rhederlaag.

Ad 3. Waterkwaliteit.

De waterkwaliteit in het Rhederlaag is een groot goed en van groot belang, niet alleen voor het recreatief gebruik (b.v. jachthavens, varen, zwemmen), maar ook voor de natuur en ecologie. In de huidige situatie is de waterkwaliteit in het Rhederlaag aanzienlijk beter dan die van het IJsselwater (zie ook Achtergronddocument MER). De waterkwaliteit nabij de instroom in de Valerwaard komt overeen met die van het IJsselwater. De kwaliteitsklasse van het zwemwater in het Rhederlaag is aanzienlijk beter, zelfs "uitstekend".

De goede waterkwaliteit in het Rhederlaag is met name te danken aan de voeding met kwalitatief hoogwaardig kwelwater vanuit de omgeving, waaronder het Veluwe-massief). In de praktijk blijkt, dat in de situatie van maximaal 1x per 6-7 jaar doorstroming met IJsselwater door het Rhederlaag de waterkwaliteit voldoende op peil blijft c.q. voldoende herstelt.

Zodra er echter frequenter en grotere hoeveelheden IJsselwater via de Koppelwaard door het Rhederlaag zal stromen, zal de waterkwaliteit steeds meer de waterkwaliteit van de IJssel gaan benaderen. Er kan zelfs zoveel disharmonie ontstaan, dat de huidige goede waterkwaliteit structureel verloren gaat in het Rhederlaag. Dit zou funest zijn voor de recreatieve en natuur-/landschapsontwikkeling van het Rhederlaag. Officiële zwemlocaties zouden niet meer voldoen aan de eisen die daar aan gesteld worden en zouden gesloten moeten worden. Dit staat bovendien haaks op

één van de hoofddoelstellingen van het Rivierklimaatpark om een kwaliteitsimpuls ten aanzien van recreatie in de Rhederlaag te bewerkstelligen.

Ad 4. Natuurontwikkeling.

Zowel in de Koppenwaard als in het Rhederlaag wordt versterking van de groenstructuur voorzien, in de vorm van ontwikkeling van ooibos en stroomdalgraslanden en het aanbrengen van heggen en houtwallen (met name in de Koppenwaard). Het merendeel van de ooibossen wordt als autonome ontwikkeling beschouwd en daarmee buiten de afwegingen gehouden. Tegen deze groene aankleding hebben we op zich geen problemen. Maar dit raakt wel de hoogwaterproblematiek. Wanneer ooibos, bestaand dan wel uitbreiding, leidt tot een verhoging van de noodzaak tot het verlagen van de Koppenwaardse dam en/of de Marsweg om de beoogde waterstandsverlaging te bereiken, met alle gevolgen/risico's van dien voor de recreatiefunctie, zijn de belangen niet in evenwicht.

Rijkswaterstaat voert al jaren het beleid om opgaande beplantingen zoveel mogelijk te weren in de uiterwaarden om zoveel mogelijk weerstand bij hoogwater te voorkomen. Dit beleid wordt geheel los gelaten in de Koppenwaard en de Vaalwaard. Zo is er een behoorlijke ooibosontwikkeling voorzien bovenstroom achter de zomerdijk in de Koppenwaard en bij de instroom van het Rhederlaag in de Vaalwaard. Voor de hoogwaterstroom van IJsselwater door de Koppenwaard en het Rhederlaag zou het dus gewenst en conform beleid Rijkswaterstaat zijn minimaal een strook vrij te houden van opgaande begroeiing. Omdat de instroom in de Vaalwaard naar het Rhederlaag de uitstroom is bij hoogwater, zou ook hier een voldoende brede strook vrijgehouden moeten worden van opgaande begroeiing.

Tot slot

Samengevat zijn wij positief over het proces dat is doorlopen en de constructieve gesprekken die in dat kader hebben plaatsgevonden en zien wij mooie kansen voor een versterking van het recreatiegebied Rhederlaag. Daarnaast hebben wij zorgen over de mogelijke negatieve effecten, als gevolg van het ontbreken van kennis en data, die die kansen teniet zouden kunnen doen en juist een bedreiging kunnen opleveren.

Met vriendelijke groet,
Leisurelands

Aan het College en de Raad van de gemeente Zevenaar
Postbus 10
6900 AA Zevenaar

Lathum, 24 december 2019

Betreft: Zienswijze Rivierklimaatpark IJsselpoort, zaaknummer Z/19/343439

Geachte raadsleden,

Van 14 november 2019 tot en met 27 december 2019 ligt de Intergemeentelijke Ontwerp-structuurvisie Rivierklimaatpark IJsselpoort en bijbehorend milieueffectrapport voor inspraak ter visie. Graag maken wij als gebruiker in het Rhederlaag, gebruik van de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze om onze visie op de ontwerpstructuurvisie en bijbehorende m.e.r. kenbaar te maken.

Allereerst willen we opmerken, dat de beschikbaarheid aan stukken, waarop de ontwerp-structuurvisie en bijbehorende m.e.r. gebaseerd zijn, zeer omvangrijk is. En willen we onze waardering uitspreken over de wijze waarop wij als belanghebbende in het proces betrokken zijn. De in ontwikkeling zijnde structuurvisie Rivierklimaatpark IJsselpoort is van evident belang voor de toekomst van het Rhederlaag. Daarom willen we graag de volgende opmerkingen c.q. knelpunten die wij zien in de ontwerpstructuurvisie onder uw aandacht brengen.

Onze zienswijze heeft betrekking op de volgende punten:

1. De IJssel,
2. Hoog water,
3. Waterkwaliteit,
4. Parkontwikkeling,
5. Natuurontwikkeling en
6. Duurzame energie

Ad 1. De IJssel.

Sinds 1970 zijn er grote wijzigingen doorgevoerd in de ligging van de IJssel, het gebied Rhederlaag en de Vaalwaard (zie bijlage 1). In dezelfde periode is ook de A348 aangelegd. Deze inrichtingen hebben grote invloed gehad op het zomer- en winterbed van de IJssel in dit gebied. Dit heeft niet alleen een grote invloed gehad op het oppervlaktewater, de uitschuring van de IJssel en de sedimentatie in de IJssel, incl. winterbed maar ook op het grondwaterregiem in dit gebied met een uitstraling naar de omgeving.

Ter onderbouwing van de effecten zijn diverse maatregelen gemodelleerd met WAQMORF. Dit levert indrukwekkende plaatjes op met nauwkeuring berekende effecten. In de rapportages wordt op diverse plaatsen echter aangegeven, dat WAQMORF niet het geëigende instrument is om morfologische effecten van zomer- en winterbedmaatregelen te modelleren. Hiervoor zal een morfologisch model zoals Delft3D gebruikt moeten worden. Bovendien wordt aangegeven dat heel veel input voor WAQMORF is ingeschat. In de modellering worden wel vaker parameters ingeschat.

Zij het in beperkte mate en dan wordt het model normaliter gerund met een variatie (spreiding) in de invoerwaarden, om te kijken wat het effect van deze onzekerheid is ("gevoeligheidsanalyse"). Is deze gevoeligheid klein, dan maakt het niet zoveel uit welke aannames zijn gedaan. Maar is de gevoeligheid groot, dan moet er nader onderzoek worden gedaan om de betrouwbaarheid van de uitkomsten te vergroten. Wat de effecten zijn van (al de) ingeschatte waarden blijft onbenoemd.

Daarmee is het maar de vraag hoe betrouwbaar de uitkomsten van het model zijn.

Ook is alleen maar gekeken naar de lokale morfologische effecten van ingrepen en dit op basis van een morfologisch evenwicht. In de systeemanalyse zou de IJssel over grote lengte betrokken moeten worden om te kunnen vaststellen wat de morfologische effecten zijn. Ook is het van belang om daarbij een sediment balans van de (totale) IJssel te betrekken. **Dit alles overziend vragen we ons af of de uitkomsten derhalve nog wel een betrouwbaar beeld geven van te verwachten effecten van de projectmaatregelen (o.a. ontstenen, nevengeulen, ontwikkeling van ooibos, uitschuringen).**

Ad 2. Hoog water.

Uit de hoogtecijfers (zie bijlage 2) blijkt, dat de zomerdijk in de Koppenwaard bovenstrooms het laagst is en daar een hoogte heeft van 12,21 tot 12,40 m+NAP. Ter plaatse van het Rhederlaag heeft de zomerdijk een hoogte van 13,08 tot 13,36 m+NAP. Het laagste deel van de Marsweg heeft een hoogte van 11,51 tot 11,54 m+NAP.

Verschil in waterpeil in de IJssel tussen bovenstrooms in de Koppenwaard ten opzichte van de instroom van de Valeplas bedraagt ca. 0,80 m bij maatgevend afvoer en kan oplopen tot ruim 1,00 m bij (zeer) hoog water (zie figuur 9.11 uit het Achtergrondrapport milieueffectrapportage). In de praktijk blijkt, dat bij hoog water het water eerst vanuit het Rhederlaag over de Marsweg loopt, waarna bij verder wassen van het water in de IJssel het water via de Koppenwaard over de Marsweg door het Rhederlaag gaat lopen. Dit houdt dus in, dat het verschil in waterpeil in de IJssel tussen bovenstrooms in de Koppenwaard ten opzichte van de instroom van de Valeplas minder bedraagt dan 0,70 m.

Bij een verlaging van de zomerdijk bovenstrooms in de Koppenwaard met 60 - 80 cm, wordt de keerhoogte van de zomerdijk ter plaatse ca. 11.60 m+NAP, ofwel vrijwel gelijk aan de huidige hoogte van de Marsweg. Bij een IJssel-peil van 11.60 m+NAP bovenstrooms in de Koppenwaard staat het waterpeil in het Rhederlaag nog op ca. 10.90 m+NAP (vulling vindt nog steeds plaats via de instroom van de Valeplas). Door de Marsweg niet te verlagen of op pijlers te zetten, zou het waterpeil in het Rhederlaag vrijwel gelijk blijven aan de huidige situatie (mits de duiker onder de Marsweg geen (grote) invloed heeft). Door de Marsweg wel te verlagen dan wel op pijlers te zetten, zal er frequenter en een grotere hoeveelheid water door het Rhederlaag gaan stromen. De frequentie zal toenemen van 1x per 6-7 jaar tot 1x per 2 jaar en de hoeveelheid water zal meer dan een 10-voud zijn !

Door het frequenter en grotere hoeveelheden IJsselwater via de Koppenwaard door het Rhederlaag te willen laten stromen, zal er meer stroming in het Rhederlaag ontstaan. Tevens resulteert dit in een frequenter een hoger peil in het Rhederlaag (in de toekomst net zo vaak een peil van ca. 11.60 m+NAP als in de huidige situatie een peil van ca. 10,90 m+NAP).

Dit leidt tot meer stroming in het Rhederlaag, frequenter een hogere waterstand en door meer IJsselwater in het Rhederlaag een verlaging van de waterkwaliteit. Dit achten wij, als eigenaar, exploitant en gebruiker in het Rhederlaag, een ongewenste verslechtering.

De oevers in het Rhederlaag zijn, zowel qua talud als bescherming, berekend en afgestemd op de huidige situatie. Door frequent meer water en meer stroming in het Rhederlaag kan deze situatie in het gedrang komen.

Een verlaging van de zomerkade bovenstrooms in de Koppenwaard zal altijd gepaard moeten gaan met een brugconstructie over een grote lengte (over ca. 200 m) in de Marsweg of een algehele verhoging van de Marsweg (over ca. 700 m) om frequenter onderlopen van de Marsweg te voorkomen. **Een frequenter onderlopen van de Marsweg zien wij als een onoverkomelijk probleem, de bereikbaarheid van de bedrijven staat of valt met het berijdbaar zijn van de Marsweg. Onbereikbaarheid betekent onherroepelijk grote economische schade !**

Bovendien leidt het frequenter en met grotere hoeveelheden IJsselwater door de Koppenwaard en het Rhederlaag laten lopen tot een aanzienlijke verslechtering (hoger peil) in het Rhederlaag en levert het qua dijkverzwaring maar beperkte winst op bij de variant Avontuurlijk loslaten en een behoorlijke winst bij de variant Creatief sturen (zie afbeelding 2.13 in het Achtergrondrapport milieueffect-rapportage). **De besparing op dijkverzwaring ter hoogte van de Koppenwaard en het Rhederlaag leidt dus evenredig tot veel meer nadelige gevolgen in de Koppenwaard en in het Rhederlaag.**

De berekende verlaging van het hoogwaterniveau in de Koppenwaard en het Rhederlaag is met name het gevolg van het frequenter een grotere hoeveelheid water in de toekomst bij hoog water door de Koppenwaard en het Rhederlaag te laten stromen. Buiten beschouwing blijft echter, dat daarmee bij hoog water sneller en meer water benedenstrooms in de IJssel, benedenstrooms van Giesbeek (incl. Valeplas), komt en daar tot een nog hoger IJsselpeil bij hoog water zal leiden. Dit zou ook nog weer kunnen leiden tot een opstuwing in het projectgebied en dus een hoger peil in het Rhederlaag dan berekend ! In het concept-rapport van de Stuurgroep wordt dit deel van het gebied juist geheel buiten beschouwing gelaten en daarmee ook het voornoemde effect. **In onze ogen is daarmee de hoogwaterberekening onvolledig en zijn de uitkomsten aanvechtbaar.**

Ad 3. Waterkwaliteit.

De waterkwaliteit in het Rhederlaag is een groot goed en van groot belang, niet alleen voor het recreatief gebruik (b.v. jachthavens, varen, zwemmen), maar ook voor de natuur en ecologie. In de huidige situatie is de waterkwaliteit in het Rhederlaag aanzienlijk beter dan die van het IJsselwater (zie ook Achtergronddocument MER). De waterkwaliteit nabij de instroom in de Vaalwaard komt overeen met die van het IJsselwater. De kwaliteitsklasse van het zwemwater in het Rhederlaag is aanzienlijk beter, zelfs "uitstekend".

De goede waterkwaliteit in het Rhederlaag is met name te danken aan de voeding met kwalitatief hoogwaardig kwelwater vanuit de omgeving, waaronder het Veluwe-massief. In de praktijk blijkt, dat in de situatie van maximaal 1x per 6-7 jaar doorstroming met IJsselwater door het Rhederlaag de waterkwaliteit voldoende op peil blijft c.q. voldoende herstelt.

Zodra er echter frequenter en grotere hoeveelheden IJsselwater via de Koppenwaard (waarin ook nog een 2-tal ongesaneerde stortlocaties liggen !!) door het Rhederlaag zal stromen, zal de waterkwaliteit steeds meer de waterkwaliteit van de IJssel gaan benaderen. **Er kan zelfs zoveel disharmonie ontstaan, dat de huidige goede waterkwaliteit structureel verloren gaat in het Rhederlaag. Dit zou funest zijn voor de recreatieve en natuur-/ landschapsontwikkeling van het Rhederlaag. Dit staat bovendien haaks op één van de hoofddoelstellingen van het Rivierklimaatpark om een kwaliteitsimpuls ten aanzien van recreatie in het Rhederlaag te bewerkstelligen.** Ook zullen de kosten van beheer en onderhoud in de Koppenwaard en het Rhederlaag bij frequenter en grootschaliger inunderen met IJsselwater toenemen, ofwel ook dit is een negatieve kwaliteitsimpuls.

Ad 4. Parkontwikkeling.

In de ontwerpstructuurvisie zijn diverse maatregelen opgenomen voor parkontwikkeling. Dit juichen wij van harte toe en achten wij ook zeer gewenst om als eigenaar, exploitant en gebruiker van het Rhederlaag onze marktpositie te kunnen behouden of zelfs nog (enigszins) uit te breiden. Op welke wijze hieraan invulling gegeven gaat worden, incl. toegankelijkheid en herkenbaarheid van het Rhederlaag, blijft onbenoemd in de ontwerpstructuurvisie. Buiten de Koppenwaard en de Vaalwaard om ontbreekt ook een duidelijk landschappelijk streefbeeld.

De herinrichting van de Marsweg, over de gehele lengte, is in dat verband noodzakelijk om tot een verkeersveilige en aantrekkelijke route te komen. Scheiding van verkeersfuncties

(fietsen/wandelen versus auto's) is daarbij essentieel. Een fietsstraat doet geen recht aan een werkelijke oplossing voor de verkeersintensiteit en verkeersveiligheid op de Marsweg. Ook een keermogelijkheid aan het eind van de Marsweg vraagt om invulling. In het hoogseizoen is dit een groot knelpunt. Graag nog extra aandacht voor deze punten.

In het voorkeursalternatief is opgenomen dat de overstortlocatie (incl. damwand) van de zandwinning van K3Delta op termijn opgeruimd zou worden. Vanuit het IGOR is nadrukkelijk de wens geuit om de damwand te behouden met het oog op toekomstige ontwikkelingen.

Ad 5. Natuurontwikkeling.

Zowel in de Koppenwaard als in het Rhederlaag wordt versterking van de groenstructuur voorzien, in de vorm van ontwikkeling van ooibos en stroomdalgraslanden en het aanbrengen van heggen en houtwallen (met name in de Koppenwaard). Het merendeel van de ooibossen wordt als autonome ontwikkeling beschouwd en daarmee buiten de afwegingen gehouden. Tegen deze groene aankleding hebben we op zich geen problemen. Maar dit raakt wel de hoogwaterproblematiek.

Rijkswaterstaat voert al jaren het beleid om opgaande beplantingen zoveel mogelijk te weren in de uiterwaarden om zoveel mogelijk weerstand bij hoogwater te voorkomen. Dit beleid wordt geheel los gelaten in de Koppenwaard en de Vaalwaard ! Zo is er een behoorlijke ooibosontwikkeling voorzien bovenstroom achter de zomerdijk in de Koppenwaard en bij de instroom van het Rhederlaag in de Vaalwaard. Voor de hoogwaterstroom van IJsselwater door de Koppenwaard en het Rhederlaag zou het dus gewenst en conform beleid Rijkswaterstaat zijn minimaal een strook vrij te houden van opgaande begroeiing. Omdat de instroom in de Vaalwaard naar het Rhederlaag de uitstroom is bij hoogwater, zou ook hier een voldoende brede strook vrijgehouden moeten worden van opgaande begroeiing.

De Koppenwaard en de Vaalwaard kunnen nog meer ingericht worden voor beleving van de natuur en extensieve vormen van recreatie (het Rhederlaag is ooit ontwikkeld als overloopgebied om de recreatieve druk op de Veluwe te verminderen !).

Ad 6. Duurzame energie.

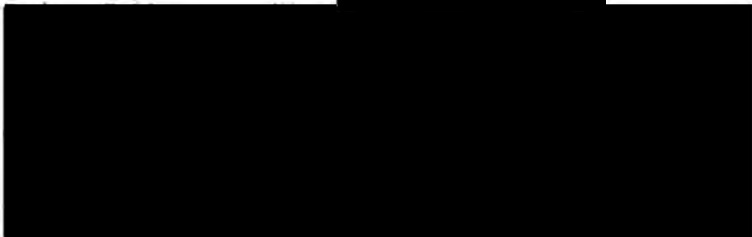
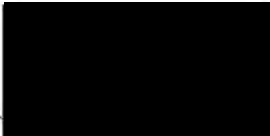
In de ontwerpstructuurvisie worden in bescheiden mate de mogelijkheden van duurzame energie voor de Koppenwaard en Rhederlaag genoemd. Voor kleinschalige duurzame energie in de vorm van zonne-energie op daken zien wij zeker mogelijkheden in dit gebied. Dit is ook prima landschappelijk in te passen op de bestaande situatie voor eigen gebruik. De ontwikkeling van zonnepaneelparken, windenergie en/of warmte-koudeopslag zien wij in de Koppenwaard en Rhederlaag als ongewenst. Ten eerste hoort dit niet thuis binnen de invloedssfeer van een N2000-gebied, omdat dit negatieve gevolgen heeft op het landschap, natuur en ecologie. Ten tweede belemmert dit de belevingswaarde en de recreatieve waarde van het gebied.

Tot slot nog het volgende:

- Er ligt weliswaar een MER ter ondersteuning van de ontwerpstructuurvisie, maar eigenlijk is deze (veel) te globaal en wellicht ook onvolledig om alle effecten voor het milieu en de omgeving weer te geven.
Indien een activiteit eerst in een structuurvisie is voorzien en daarvoor een plan-MER is opgesteld, is het daarna opgestelde bestemmingsplan en/of andere ruimtelijke procedures desondanks ook plan-m.e.r.-plichtig. Maar dat is een beetje het paard achter de wagen spannen als eerst de structuurvisie vastgesteld wordt op basis van een 'zwakke' MER. Om te voorkomen, dat er nu al voorgesorteerd op basis van onvolledige gegevens en daarmee onjuiste uitkomsten, zullen wij onze zienswijze ook rechtstreeks richten aan de MER-commissie.
- Het gebied langs de IJssel kent een zeer lange bewoningsgeschiedenis van de prehistorie tot en met heden. Met name de hoger gelegen gronden aan weerszijden van een rivier hebben over het algemeen een hoge archeologische verwachtingswaarde. De rivier zelf is door de tijd heen gebruikt geweest. Eventuele resten van bewoning, land- en watergebruik kunnen in het plangebied aanwezig zijn en op verschillende locaties en diepten worden gevonden. Diverse negatieve effecten op archeologische waarden die samenhangen met de planinvullingen zijn denkbaar. Bij hoge verwachtingswaarden is voor het vaststellen van plannen en verkrijgen van vergunningen, een archeologische inventarisatie, waaronder een bureauonderzoek, vereist. Deze ontbreekt echter.
- Sinds een half jaar hebben we in Nederland te maken met de PFAS-problematiek. Ook voor dit projectgebied zal dat invloed gaan hebben. Aangezien winterbedden over het algemeen in hun geheel aangemerkt worden als waterbodem, zal dat zeker nog consequenties hebben voor dit gebied, los nog van bestaande knelpunten qua bodemkwaliteit (b.v. voormalige stortlocaties), zoals genoemd in hoofdstuk 10.4.4 van het Achtergrondrapport m.e.r. Informatie met betrekking tot PFAS ontbreekt (nog).
- Voor het Rhederlaag is in de ontwerpstructuurvisie een kwaliteitsimpuls voorzien, o.a. herinrichting van de Marsweg, toegankelijkheid en herkenbaarheid van het Rhederlaag. Hoewel de provincie hiervoor een principe-toezegging voor subsidie heeft toegezegd, zal hiervoor ook een gemeentelijke bijdrage gevraagd worden. Heeft de gemeente Zevenaar dit al opgenomen in haar meerjarenbegroting ?

Met vriendelijke groet,

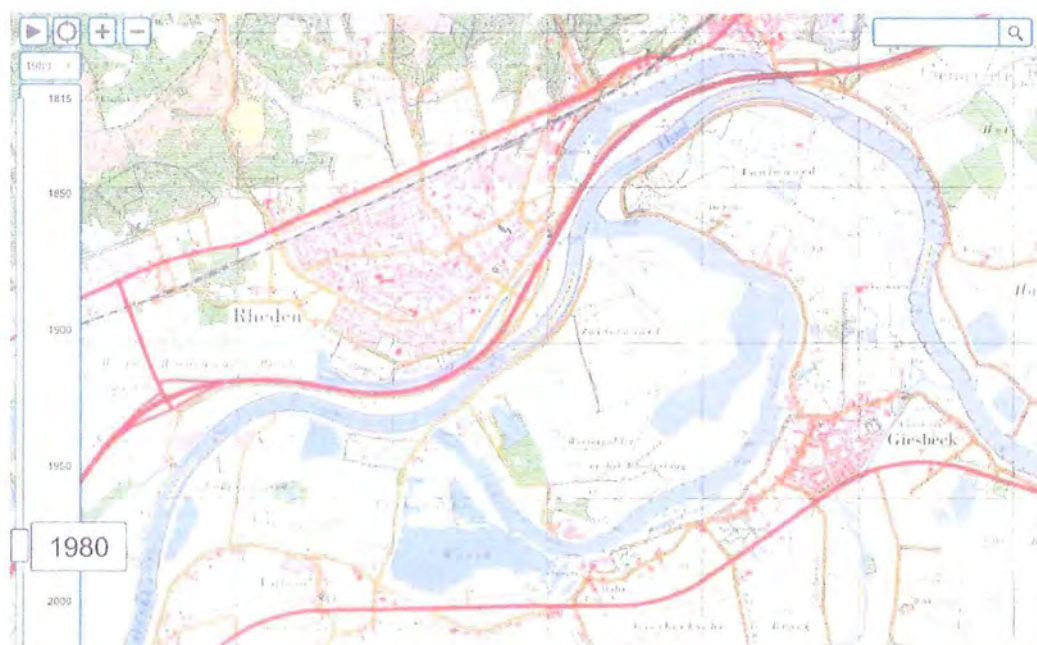
Dorpsraad Lathum

Bijlage 1. Ontwikkeling van de IJssel en Rhederlaag van 1970 tot heden.

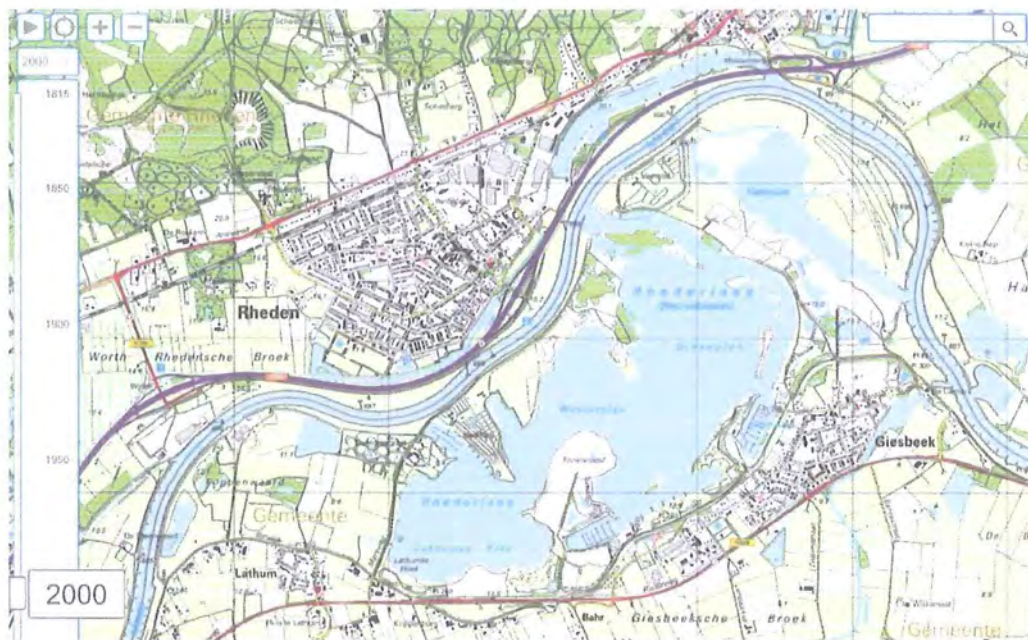
1970

1980

1990

2000

2010

2018

Bijlage 2. NAP-hoogtes zomer-dijk Koppenwaard - Rhederlaag en Marsweg

College on Road Jemante Jemmar.

GEMI ENAAR
24 DEC. 2019
IN

Aan het College en de Raad van de gemeente Zevenaar
Postbus 10
6900 AA Zevenaar

Lathum, 24 december 2019

Betreft: Zienswijze Rivierklimaatpark IJsselpoort, zaaknummer Z/19/343439

Geachte raadsleden,

Van 14 november 2019 tot en met 27 december 2019 ligt de Intergemeentelijke Ontwerpstructuurvisie Rivierklimaatpark IJsselpoort en bijbehorend milieueffectrapport voor inspraak ter visie. Graag maken wij, als eigenaar, exploitant en gebruiker in het Rhederlaag, gebruik van de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze om onze visie op de ontwerpstructuurvisie en bijbehorende m.e.r. kenbaar te maken.

Allereerst willen we opmerken, dat de beschikbaarheid aan stukken, waarop de ontwerpstructuurvisie en bijbehorende m.e.r. gebaseerd zijn, zeer omvangrijk is. En willen we onze waardering uitspreken over de wijze waarop wij als belanghebbende in het proces betrokken zijn. De in ontwikkeling zijnde structuurvisie Rivierklimaatpark IJsselpoort is van evident belang voor de toekomst van het Rhederlaag. Daarom willen we graag de volgende opmerkingen c.q. knelpunten die wij zien in de ontwerpstructuurvisie onder uw aandacht brengen.

Onze zienswijze heeft betrekking op de volgende punten:

1. De IJssel,
2. Hoog water,
3. Waterkwaliteit,
4. Parkontwikkeling,
5. Natuurontwikkeling en
6. Duurzame energie

Ad 1. De IJssel.

Sinds 1970 zijn er grote wijzigingen doorgevoerd in de ligging van de IJssel, het gebied Rhederlaag en de Vaalwaard (zie bijlage 1). In dezelfde periode is ook de A348 aangelegd. Deze inrichtingen hebben grote invloed gehad op het zomer- en winterbed van de IJssel in dit gebied. Dit heeft niet alleen een grote invloed gehad op het oppervlaktewater, de uitschuring van de IJssel en de sedimentatie in de IJssel, incl. winterbed maar ook op het grondwaterregiem in dit gebied met een uitstraling naar de omgeving.

Ter onderbouwing van de effecten zijn diverse maatregelen gemodelleerd met WAQMORF. Dit levert indrukwekkende plaatjes op met nauwkeuring berekende effecten. In de rapportages wordt op diverse plaatsen echter aangegeven, dat WAQMORF niet het geëigende instrument is om morfologische effecten van zomer- en winterbedmaatregelen te modelleren. Hiervoor zal een morfologisch model zoals Delft3D gebruikt moeten worden. Bovendien wordt aangegeven dat heel veel input voor WAQMORF is ingeschat. In de modellering worden wel vaker parameters ingeschat.

Zij het in beperkte mate en dan wordt het model normaliter gerund met een variatie (spreiding) in de invoerwaarden, om te kijken wat het effect van deze onzekerheid is ("gevoeligheidsanalyse"). Is deze gevoeligheid klein, dan maakt het niet zoveel uit welke aannames zijn gedaan. Maar is de gevoeligheid groot, dan moet er nader onderzoek worden gedaan om de betrouwbaarheid van de uitkomsten te vergroten. Wat de effecten zijn van (al de) ingeschatte waarden blijft onbenoemd.

Daarmee is het maar de vraag hoe betrouwbaar de uitkomsten van het model zijn.

Ook is alleen maar gekeken naar de lokale morfologische effecten van ingrepen en dit op basis van een morfologisch evenwicht. In de systeemanalyse zou de IJssel over grote lengte betrokken moeten worden om te kunnen vaststellen wat de morfologische effecten zijn. Ook is het van belang om daarbij een sediment balans van de (totale) IJssel te betrekken. **Dit alles overziend vragen we ons af of de uitkomsten derhalve nog wel een betrouwbaar beeld geven van te verwachten effecten van de projectmaatregelen (o.a. ontstenen, nevengeulen, ontwikkeling van ooibos, uitschuringen).**

Ad 2. Hoog water.

Uit de hoogtecijfers (zie bijlage 2) blijkt, dat de zomerdijk in de Koppenwaard bovenstrooms het laagst is en daar een hoogte heeft van 12,21 tot 12,40 m+NAP. Ter plaatse van het Rhederlaag heeft de zomerdijk een hoogte van 13,08 tot 13,36 m+NAP. Het laagste deel van de Marsweg heeft een hoogte van 11,51 tot 11,54 m+NAP.

Verschil in waterpeil in de IJssel tussen bovenstrooms in de Koppenwaard ten opzichte van de instroom van de Valeplas bedraagt ca. 0,80 m bij maatgevend afvoer en kan oplopen tot ruim 1,00 m bij (zeer) hoog water (zie figuur 9.11 uit het Achtergrondrapport milieueffectrapportage). In de praktijk blijkt, dat bij hoog water het water eerst vanuit het Rhederlaag over de Marsweg loopt, waarna bij verder wassen van het water in de IJssel het water via de Koppenwaard over de Marsweg door het Rhederlaag gaat lopen. Dit houdt dus in, dat het verschil in waterpeil in de IJssel tussen bovenstrooms in de Koppenwaard ten opzichte van de instroom van de Valeplas minder bedraagt dan 0,70 m.

Bij een verlaging van de zomerdijk bovenstrooms in de Koppenwaard met 60 - 80 cm, wordt de keerhoogte van de zomerdijk ter plaatse ca. 11.60 m+NAP, ofwel vrijwel gelijk aan de huidige hoogte van de Marsweg. Bij een IJssel-peil van 11.60 m+NAP bovenstrooms in de Koppenwaard staat het waterpeil in het Rhederlaag nog op ca. 10.90 m+NAP (vulling vindt nog steeds plaats via de instroom van de Valeplas). Door de Marsweg niet te verlagen of op pijlers te zetten, zou het waterpeil in het Rhederlaag vrijwel gelijk blijven aan de huidige situatie (mits de duiker onder de Marsweg geen (grote) invloed heeft). Door de Marsweg wel te verlagen dan wel op pijlers te zetten, zal er frequenter en een grotere hoeveelheid water door het Rhederlaag gaan stromen. De frequentie zal toenemen van 1x per 6-7 jaar tot 1x per 2 jaar en de hoeveelheid water zal meer dan een 10-voud zijn !

Door het frequenter en grotere hoeveelheden IJsselwater via de Koppenwaard door het Rhederlaag te willen laten stromen, zal er meer stroming in het Rhederlaag ontstaan. Tevens resulteert dit in een frequenter een hoger peil in het Rhederlaag (in de toekomst net zo vaak een peil van ca. 11.60 m+NAP als in de huidige situatie een peil van ca. 10,90 m+NAP).

Dit leidt tot meer stroming in het Rhederlaag, frequenter een hogere waterstand en door meer IJsselwater in het Rhederlaag een verlaging van de waterkwaliteit. Dit achten wij, als eigenaar, exploitant en gebruiker in het Rhederlaag, een ongewenste verslechtering.

De oevers in het Rhederlaag zijn, zowel qua talud als bescherming, berekend en afgestemd op de huidige situatie. Door frequent meer water en meer stroming in het Rhederlaag kan deze situatie in het gedrang komen.

Een verlaging van de zomerkade bovenstrooms in de Koppenwaard zal altijd gepaard moeten gaan met een brugconstructie over een grote lengte (over ca. 200 m) in de Marsweg of een algehele verhoging van de Marsweg (over ca. 700 m) om frequenter onderlopen van de Marsweg te voorkomen. **Een frequenter onderlopen van de Marsweg zien wij als een onoverkomelijk probleem, de bereikbaarheid van de bedrijven staat of valt met het berijdbaar zijn van de Marsweg. Onbereikbaarheid betekent onherroepelijk grote economische schade !**

Bovendien leidt het frequenter en met grotere hoeveelheden IJsselwater door de Koppenwaard en het Rhederlaag laten lopen tot een aanzienlijke verslechtering (hoger peil) in het Rhederlaag en levert het qua dijkverzwaring maar beperkte winst op bij de variant Avontuurlijk loslaten en een behoorlijke winst bij de variant Creatief sturen (zie afbeelding 2.13 in het Achtergrondrapport milieueffect-rapportage). **De besparing op dijkverzwaring ter hoogte van de Koppenwaard en het Rhederlaag leidt dus evenredig tot veel meer nadelige gevolgen in de Koppenwaard en in het Rhederlaag.**

De berekende verlaging van het hoogwaterniveau in de Koppenwaard en het Rhederlaag is met name het gevolg van het frequenter een grotere hoeveelheid water in de toekomst bij hoog water door de Koppenwaard en het Rhederlaag te laten stromen. Buiten beschouwing blijft echter, dat daarmee bij hoog water sneller en meer water benedenstrooms in de IJssel, benedenstrooms van Giesbeek (incl. Valeplas), komt en daar tot een nog hoger IJsselpeil bij hoog water zal leiden. Dit zou ook nog weer kunnen leiden tot een opstuwing in het projectgebied en dus een hoger peil in het Rhederlaag dan berekend ! In het concept-rapport van de Stuurgroep wordt dit deel van het gebied juist geheel buiten beschouwing gelaten en daarmee ook het voornoemde effect. **In onze ogen is daarmee de hoogwaterberekening onvolledig en zijn de uitkomsten aanvechtbaar.**

Ad 3. Waterkwaliteit.

De waterkwaliteit in het Rhederlaag is een groot goed en van groot belang, niet alleen voor het recreatief gebruik (b.v. jachthavens, varen, zwemmen), maar ook voor de natuur en ecologie. In de huidige situatie is de waterkwaliteit in het Rhederlaag aanzienlijk beter dan die van het IJsselwater (zie ook Achtergronddocument MER). De waterkwaliteit nabij de instroom in de Vaalwaard komt overeen met die van het IJsselwater. De kwaliteitsklasse van het zwemwater in het Rhederlaag is aanzienlijk beter, zelfs "uitstekend".

De goede waterkwaliteit in het Rhederlaag is met name te danken aan de voeding met kwalitatief hoogwaardig kwelwater vanuit de omgeving, waaronder het Veluwe-massief. In de praktijk blijkt, dat in de situatie van maximaal 1x per 6-7 jaar doorstroming met IJsselwater door het Rhederlaag de waterkwaliteit voldoende op peil blijft c.q. voldoende herstelt.

Zodra er echter frequenter en grotere hoeveelheden IJsselwater via de Koppenwaard (waarin ook nog een 2-tal ongesaneerde stortlocaties liggen !!) door het Rhederlaag zal stromen, zal de waterkwaliteit steeds meer de waterkwaliteit van de IJssel gaan benaderen. **Er kan zelfs zoveel disharmonie ontstaan, dat de huidige goede waterkwaliteit structureel verloren gaat in het Rhederlaag. Dit zou funest zijn voor de recreatieve en natuur-/ landschapsontwikkeling van het Rhederlaag. Dit staat bovendien haaks op één van de hoofddoelstellingen van het Rivierklimaatpark om een kwaliteitsimpuls ten aanzien van recreatie in het Rhederlaag te bewerkstelligen.** Ook zullen de kosten van beheer en onderhoud in de Koppenwaard en het Rhederlaag bij frequenter en grootschaliger inunderen met IJsselwater toenemen, ofwel ook dit is een negatieve kwaliteitsimpuls.

Ad 4. Parkontwikkeling.

In de ontwerpstructuurvisie zijn diverse maatregelen opgenomen voor parkontwikkeling. Dit juichen wij van harte toe en achten wij ook zeer gewenst om als eigenaar, exploitant en gebruiker van het Rhederlaag onze marktpositie te kunnen behouden of zelfs nog (enigszins) uit te breiden. Op welke wijze hieraan invulling gegeven gaat worden, incl. toegankelijkheid en herkenbaarheid van het Rhederlaag, blijft onbenoemd in de ontwerpstructuurvisie. Buiten de Koppenwaard en de Vaalwaard om ontbreekt ook een duidelijk landschappelijk streefbeeld.

De herinrichting van de Marsweg, over de gehele lengte, is in dat verband noodzakelijk om tot een verkeersveilige en aantrekkelijke route te komen. Scheiding van verkeersfuncties

(fietsen/wandelen versus auto's) is daarbij essentieel. Een fietsstraat doet geen recht aan een werkelijke oplossing voor de verkeersintensiteit en verkeersveiligheid op de Marsweg. Ook een keermogelijkheid aan het eind van de Marsweg vraagt om invulling. In het hoogseizoen is dit een groot knelpunt. Graag nog extra aandacht voor deze punten.

In het voorkeursalternatief is opgenomen dat de overstortlocatie (incl. damwand) van de zandwinning van K3Delta op termijn opgeruimd zou worden. Vanuit het IGOR is nadrukkelijk de wens geuit om de damwand te behouden met het oog op toekomstige ontwikkelingen.

Ad 5. Natuurontwikkeling.

Zowel in de Koppenwaard als in het Rhederlaag wordt versterking van de groenstructuur voorzien, in de vorm van ontwikkeling van ooibos en stroomdalgraslanden en het aanbrengen van heggen en houtwallen (met name in de Koppenwaard). Het merendeel van de ooibossen wordt als autonome ontwikkeling beschouwd en daarmee buiten de afwegingen gehouden. Tegen deze groene aankleding hebben we op zich geen problemen. Maar dit raakt wel de hoogwaterproblematiek.

Rijkswaterstaat voert al jaren het beleid om opgaande beplantingen zoveel mogelijk te weren in de uiterwaarden om zoveel mogelijk weerstand bij hoogwater te voorkomen. Dit beleid wordt geheel los gelaten in de Koppenwaard en de Vaalwaard ! Zo is er een behoorlijke ooibosontwikkeling voorzien bovenstroom achter de zomerdijk in de Koppenwaard en bij de instroom van het Rhederlaag in de Vaalwaard. Voor de hoogwaterstroom van IJsselwater door de Koppenwaard en het Rhederlaag zou het dus gewenst en conform beleid Rijkswaterstaat zijn minimaal een strook vrij te houden van opgaande begroeiing. Omdat de instroom in de Vaalwaard naar het Rhederlaag de uitstroom is bij hoogwater, zou ook hier een voldoende brede strook vrijgehouden moeten worden van opgaande begroeiing.

De Koppenwaard en de Vaalwaard kunnen nog meer ingericht worden voor beleving van de natuur en extensieve vormen van recreatie (het Rhederlaag is ooit ontwikkeld als overloopegebied om de recreatieve druk op de Veluwe te verminderen !).

Ad 6. Duurzame energie.

In de ontwerpstructuurvisie worden in bescheiden mate de mogelijkheden van duurzame energie voor de Koppenwaard en Rhederlaag genoemd. Voor kleinschalige duurzame energie in de vorm van zonne-energie op daken zien wij zeker mogelijkheden in dit gebied. Dit is ook prima landschappelijk in te passen op de bestaande situatie voor eigen gebruik. De ontwikkeling van zonnepaneelparken, windenergie en/of warmte-koudeopslag zien wij in de Koppenwaard en Rhederlaag als ongewenst. Ten eerste hoort dit niet thuis binnen de invloedsfeer van een N2000-gebied, omdat dit negatieve gevolgen heeft op het landschap, natuur en ecologie. Ten tweede belemmert dit de belevingswaarde en de recreatieve waarde van het gebied.

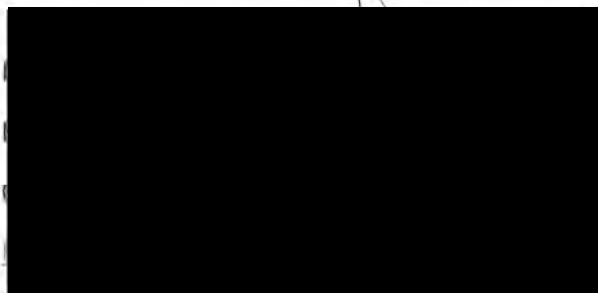
Tot slot nog het volgende:

- Er ligt weliswaar een MER ter ondersteuning van de ontwerpstructuurvisie, maar eigenlijk is deze (veel) te globaal en wellicht ook onvolledig om alle effecten voor het milieu en de omgeving weer te geven.
Indien een activiteit eerst in een structuurvisie is voorzien en daarvoor een plan-MER is opgesteld, is het daarna opgestelde bestemmingsplan en/of andere ruimtelijke procedures desondanks ook plan-m.e.r.-plichtig. Maar dat is een beetje het paard achter de wagen spannen als eerst de structuurvisie vastgesteld wordt op basis van een 'zwakke' MER. Om te voorkomen, dat er nu al voorgesorteerd op basis van onvolledige gegevens en daarmee onjuiste uitkomsten, zullen wij onze zienswijze ook rechtstreeks richten aan de MER-commissie.
- Het gebied langs de IJssel kent een zeer lange bewoningsgeschiedenis van de prehistorie tot en met heden. Met name de hoger gelegen gronden aan weerszijden van een rivier hebben over het algemeen een hoge archeologische verwachtingswaarde. De rivier zelf is door de tijd heen gebruikt geweest. Eventuele resten van bewoning, land- en watergebruik kunnen in het plangebied aanwezig zijn en op verschillende locaties en diepten worden gevonden. Diverse negatieve effecten op archeologische waarden die samenhangen met de planinvullingen zijn denkbaar. Bij hoge verwachtingswaarden is voor het vaststellen van plannen en verkrijgen van vergunningen, een archeologische inventarisatie, waaronder een bureauonderzoek, vereist. Deze ontbreekt echter.
- Sinds een half jaar hebben we in Nederland te maken met de PFAS-problematiek. Ook voor dit projectgebied zal dat invloed gaan hebben. Aangezien winterbedden over het algemeen in hun geheel aangemerkt worden als waterbodem, zal dat zeker nog consequenties hebben voor dit gebied, los nog van bestaande knelpunten qua bodemkwaliteit (b.v. voormalige stortlocaties), zoals genoemd in hoofdstuk 10.4.4 van het Achtergrondrapport m.e.r. Informatie met betrekking tot PFAS ontbreekt (nog).
- Voor het Rhederlaag is in de ontwerpstructuurvisie een kwaliteitsimpuls voorzien, o.a. herinrichting van de Marsweg, toegankelijkheid en herkenbaarheid van het Rhederlaag. Hoewel de provincie hiervoor een principe-toezegging voor subsidie heeft toegezegd, zal hiervoor ook een gemeentelijke bijdrage gevraagd worden. Heeft de gemeente Zevenaar dit al opgenomen in haar meerjarenbegroting?

Met vriendelijke groet,

Integraal GebiedsOverleg Rhederlaag (IGOR)

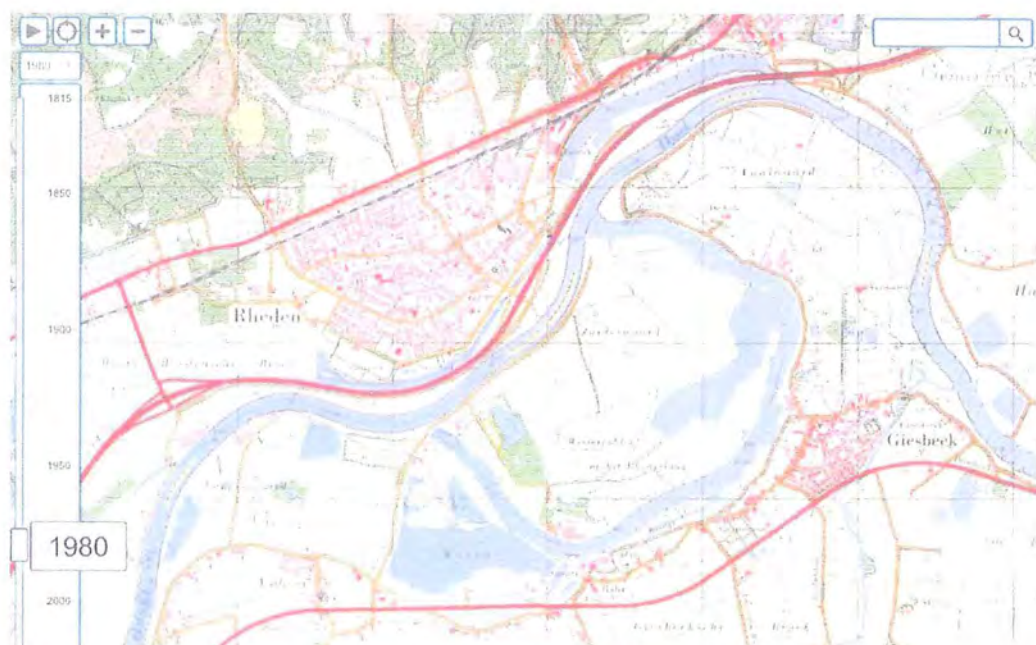
Een samenwerking van: Giesbeekse schipper; Dorpsraad Lathum; Hengelsportvereniging Ons Genoegen; IOWV; K3Delta; Leisurelands; Natuurmonumenten; Stichting Woonbelang Riverparc; verblijfsrecreatie ondernemers; Waterscouting Abel Tasman; Watersportverbond Midden-Nederland; Watersportvereniging Giesbeek.

Bijlage 1. Ontwikkeling van de IJssel en Rhederlaag van 1970 tot heden.

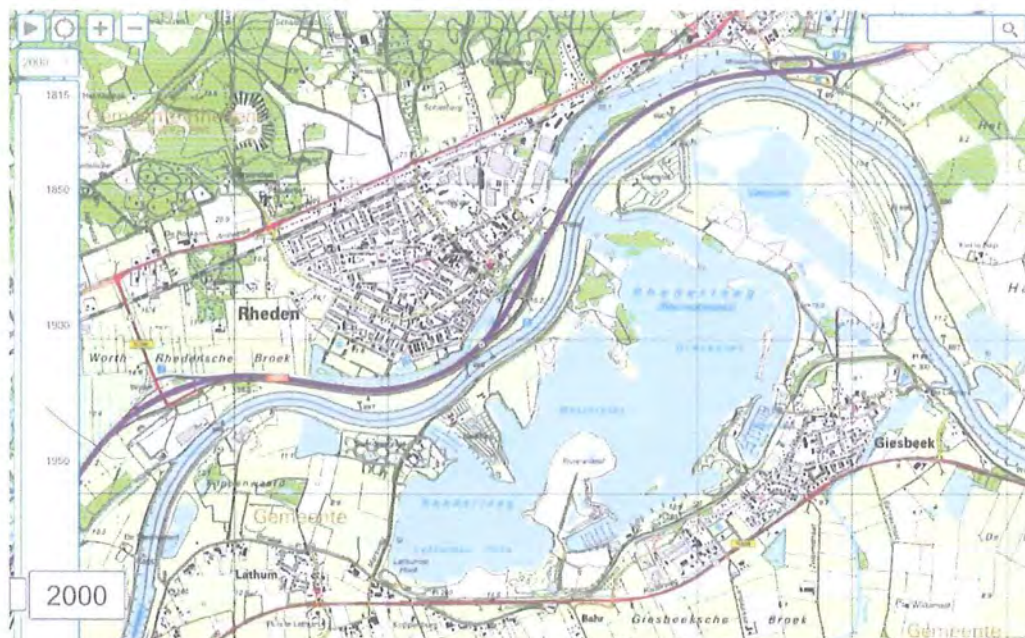
1970

1980

1990

2000

2010

2018

Bijlage 2. NAP-hoogtes zomerdijk Koppenwaard - Rhederlaag en Marsweg

ONTVANGSTBEWIJS

Vandaag, 24 december 2019
ontvangen van [REDACTED]
een schrijven van _____
gericht aan Raad en college van gemeente Zevenaar
over het onderwerp Rivierklimaatpark 2/19/34343g

2 x A4 blz.

Gemeente Zevenaar,

College en Raad Gemeente Zevenaar

GEEMEENTE ZEVENAAR
24 DEC. 2019
INGEKOMEN

Aan de Gemeente Zevenaar,
Postbus 10
6900 AA Zevenaar,

Betreft: Zienswijze Rivierklimaatpark IJsselpoort: zaaknummer Z/19/343439.

Lathum, 23 december 2019,

Geachte gemeenteraad van de gemeente Zevenaar,

Graag dien ik als betrokken inwoner van Zevenaar mijn zienswijze in op de Intergemeentelijke Structuurvisie Rivierklimaatpark IJsselpoort.

Mijn voorstel gaat met name over de Beleidsambities op pagina 41.

Bij het 2^e punt:

Bij de duurzame economische ontwikkeling staat het woord 'economisch'. De 3 (verblijfs) recreatie parken aan de noordzijde van het Rhederlaag zijn de laatste jaren al uitgebreid met een buiten het bestemmingsplan goedgekeurde camperterrein aan de zuidzijde.

Ook ligt er een plan van camping de Veerstal om hun gebied uit te breiden met ca 100 camperplaatsen. Graag zag ik het woord 'economisch' geschrapt uit de tekst bij de terreineigenaren. Dan zag ik graag toegevoegd aan 'terreineigenaren, ondernemers en gebruikers' de zin 'inclusief overleg met alle betrokken omwonenden'. De bewoners dienen over elk voorstel gehoord te worden en inspraak te hebben over de ontwikkelingen.

Bij het 3^e punt:

Al de bovengenoemde recreatiegebieden bestaan vooral omdat ze de mogelijkheid bieden van daaruit watersport te bedrijven. De Bahrse Pol ligt vlak bij de bestaande jachthaven het Eiland, die al vol ligt met boten en waarvandaan eenvoudige waterrecreatie (kano, rubberbootjes) niet goed mogelijk is. Behalve mijn bezwaar tegen de beweging om elk stukje oever dan maar als recreatiegebied aan te wijzen is de Bahrse Pol daar minder geschikt voor. Er zijn daar ook nooit dagrecreanten.

Daarentegen is het gebied perfect voor duurzame energie opwekking ingepast in een landschappelijke ontwikkeling. Ik zou willen schrappen '(verblijfs)recreatie, al dan niet in combinatie met de'. Toevoegen zou ik dan 'na goed overleg met de omwonende belanghebbenden'.

Participatie is voor het klimaatpark steeds een groot goed geweest en het zou triest zijn als dat in de uitvoering kwam te vervallen!

Ik verzoek u met nadruk om bovengenoemde voorstellen door te voeren!

Hoogachtend,

Naam en contactgegevens zijn op te vragen bij de griffie

brief ingewacht op 24 december 2019

aan de gemeenteraad
van de gemeente Zevenaar

Postbus 10

6900 AA Zevenaar

28 CV 28

Gemeente Zevenaar,
Postbus 10, 6900 AA Zevenaar,
Betreft: Zienswijze Rivierklimaatpark IJsselpoort: zaaknummer Z/19/343439.

Datum 17 december 2019,

Geachte gemeenteraad Zevenaar,

Graag dien ik als betrokken inwoner hiermee een zienswijze in op de Intergemeentelijke Structuurvisie Rivierklimaatpark IJsselpoort.

Mijn voorstel gaat met name over de Beleidsambities op pagina 41.

Bij de 2^e punt:

Bij de duurzame economische ontwikkeling staat het woord 'economisch'. De 3 (verblijfs) recreatie parken aan de noordzijde van het Rhederlaag zijn de laatste jaren al uitgebreid met een buiten het bestemmingsplan goedgekeurde camperterrein aan de zuidzijde.

Ook ligt er een plan van camping de Veerstal om hun gebied uit te breiden met ca 100 camperplaatsen.

Graag zag ik het woord 'economisch' geschrapt uit de tekst bij de terreineigenaren. Dan zag ik graag toegevoegd aan 'terreineigenaren, ondernemers en gebruikers' de zin 'inclusief overleg met alle betrokken omwonenden'. De bewoners dienen over elk voorstel gehoord te worden en inspraak te hebben over de ontwikkelingen.

Bij de 3^e punt:

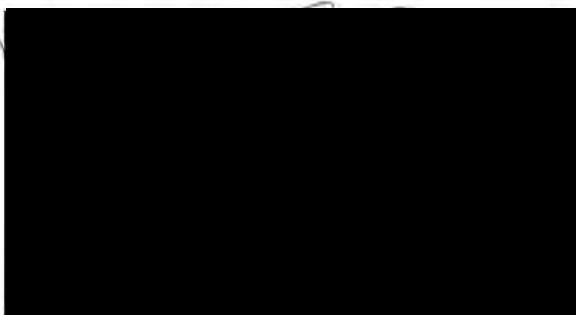
Al de bovengenoemde recreatiegebieden bestaan vooral omdat ze de mogelijkheid bieden van daaruit watersport te bedrijven. De Bahrse Pol ligt vlak bij de bestaande jachthaven het Eiland, die al vol ligt met boten en waarvandaan eenvoudige waterrecreatie (kano, rubberbootjes) niet goed mogelijk is. Behalve mijn bezwaar tegen de beweging om elk stukje oever dan maar als recreatiegebied aan te wijzen is de Bahrse Pol daar minder geschikt voor. Er zijn daar ook nooit dagrecreanten.

Daarentegen is het gebied perfect voor duurzame energie opwekking ingepast in een landschappelijke ontwikkeling. Ik zou willen schrappen '(verblijfs)recreatie, al dan niet in combinatie met de'. Toevoegen zou ik dan 'na goed overleg met de omwonende belanghebbenden'.

Participatie is voor het klimaatpark steeds een groot goed geweest en het zou triest zijn als dat in de uitvoering kwam te vervallen!

Graag had ik dat mijn voorstellen uitgevoerd worden!

Hoogachtend,

Naam en contactgegevens zijn op te vragen bij de griffie

Gemeente Zevenaar
(gemeente raad)
Postbus 10
6900 AA Zevenaar

Griffie Zevenaar

Aan: Griffie Zevenaar
Onderwerp: FW: Zienswijze Rivierklimaatpark IJsselpoort, zaaknummer Z/19/343439
Bijlagen: Gemeente Zevenaar.pdf; Bijlage 1. Ontwikkeling van de IJssel en Rhederlaag van 1970 tot heden.pdf; Bijlage 2. NAP Hoogtes zomerdijk Koppenwaard en Marsweg - Rhederlaag.pdf

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: Gemeente Zevenaar

Verzonden: dinsdag 24 december 2019 10:53

Aan: DIV

Onderwerp: FW: Zienswijze Rivierklimaatpark IJsselpoort, zaaknummer Z/19/343439

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: Recreatiepark De Veerstal [<mailto:info@veerstal.nl>]

Verzonden: dinsdag 24 december 2019 10:49

Aan: Gemeente Zevenaar

Onderwerp: Zienswijze Rivierklimaatpark IJsselpoort, zaaknummer Z/19/343439

Aan de Raad van de Gemeente Zevenaar

Postbus 10

6900 AA Zevenaar

Lathum, 24 december 2019

Betreft: Zienswijze Rivierklimaatpark IJsselpoort, zaaknummer Z/19/343439

Geachte raadsleden,

Bijgaand de zienswijze Rivierklimaatpark IJsselpoort, deze zienswijze wordt tevens per gewone post en aangetekende post verstuurd.

Met vriendelijke groet,

Recreatiepark Jachthaven Restaurant "De Veerstal"

Marsweg 12

6988 BM Lathum

Tel: +31 (0)313-631319

E-mail: info@veerstal.nl web: www.veerstal.nl

Recreatiepark "De Veerstal"

Marsweg 12, 6988 BM Lathum

Tel.: +31 313 631 319 · Fax: +31 316 582 620

E-mail: info@veerstal.nl · Rabobank 3216.60.633

IBAN NL 30 RABO 0321 66 0633 · BIC RABONL2U

AANGETEKEND / PER POST / PER EMAIL

De Raad van de Gemeente Zevenaar

Postbus 10

6900 AA Zevenaar

KOPIE

Lathum, 24 december 2019

Betreft: Zienswijze Rivierklimaatpark IJsselpoort, zaaknummer Z/19/343439

Geachte raadsleden,

Van 14 november 2019 tot en met 27 december 2019 ligt de Intergemeentelijke Ontwerpstructuurvisie Rivierklimaatpark IJsselpoort en bijbehorend milieueffectrapport voor inspraak ter visie. Graag maken wij, als eigenaar, exploitant en gebruiker in het Rhederlaag, gebruik van de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze om onze visie op de ontwerpstructuurvisie en bijbehorende m.e.r. kenbaar te maken.

Allereerst willen we opmerken, dat de beschikbaarheid aan stukken, waarop de ontwerpstructuurvisie en bijbehorende m.e.r. gebaseerd zijn, zeer omvangrijk is. En willen we onze waardering uitspreken over de wijze waarop wij als belanghebbende in het proces betrokken zijn. De in ontwikkeling zijnde structuurvisie Rivierklimaatpark IJsselpoort is van evident belang voor de toekomst van het Rhederlaag. Daarom willen we graag de volgende opmerkingen c.q. knelpunten die wij zien in de ontwerpstructuurvisie onder uw aandacht brengen.

Onze zienswijze heeft betrekking op de volgende punten:

1. De IJssel,
2. Hoog water,
3. Waterkwaliteit,
4. Parkontwikkeling,
5. Natuurontwikkeling en
6. Duurzame energie

Ad 1. De IJssel.

Sinds 1970 zijn er grote wijzigingen doorgevoerd in de ligging van de IJssel, het gebied Rhederlaag en de Vaalwaard (zie bijlage 1). In dezelfde periode is ook de A348 aangelegd. Deze inrichtingen hebben grote invloed gehad op het zomer- en winterbed van de IJssel in dit gebied. Dit heeft niet alleen een

grote invloed gehad op het oppervlaktewater, de uitschuring van de IJssel en de sedimentatie in de IJssel, incl. winterbed maar ook op het grondwaterregiem in dit gebied met een uitstraling naar de omgeving.

Ter onderbouwing van de effecten zijn diverse maatregelen gemodelleerd met WAQMORF. Dit levert indrukwekkende plaatjes op met nauwkeuring berekende effecten. In de rapportages wordt op diverse plaatsen echter aangegeven, dat WAQMORF niet het geëigende instrument is om morfologische effecten van zomer- en winterbedmaatregelen te modelleren. Hiervoor zal een morfologisch model zoals Delft3D gebruikt moeten worden. Bovendien wordt aangegeven dat heel veel input voor WAQMORF is ingeschat. In de modellering worden wel vaker parameters ingeschat. Zij het in beperkte mate en dan wordt het model normaliter gerund met een variatie (spreiding) in de invoerwaarden, om te kijken wat het effect van deze onzekerheid is ("gevoeligheidsanalyse"). Is deze gevoeligheid klein, dan maakt het niet zoveel uit welke aannames zijn gedaan. Maar is de gevoeligheid groot, dan moet er nader onderzoek worden gedaan om de betrouwbaarheid van de uitkomsten te vergroten. Wat de effecten zijn van (al de) ingeschatte waarden blijft onbenoemd.

Daarmee is het maar de vraag hoe betrouwbaar de uitkomsten van het model zijn.

Ook is alleen maar gekeken naar de lokale morfologische effecten van ingrepen en dit op basis van een morfologisch evenwicht. In de systeemanalyse zou de IJssel over grote lengte betrokken moeten worden om te kunnen vaststellen wat de morfologische effecten zijn. Ook is het van belang om daarbij een sediment balans van de (totale) IJssel te betrekken. **Dit alles overziend vragen we ons af of de uitkomsten derhalve nog wel een betrouwbaar beeld geven van te verwachten effecten van de projectmaatregelen (o.a. ontstenen, nevengeulen, ontwikkeling van ooibos, uitschuringen).**

Ad 2. Hoog water.

Uit de hoogtecijfers (zie bijlage 2) blijkt, dat de zomerdijk in de Koppenwaard bovenstrooms het laagst is en daar een hoogte heeft van 12,21 tot 12,40 m+NAP. Ter plaatse van het Rhederlaag heeft de zomerdijk een hoogte van 13,08 tot 13,36 m+NAP. Het laagste deel van de Marsweg heeft een hoogte van 11,51 tot 11,54 m+NAP.

Verskil in waterpeil in de IJssel tussen bovenstrooms in de Koppenwaard ten opzichte van de instroom van de Valeplas bedraagt ca. 0,80 m bij maatgevend afvoer en kan oplopen tot ruim 1,00 m bij (zeer) hoog water (zie figuur 9.11 uit het Achtergrondrapport milieueffectrapportage). In de praktijk blijkt, dat bij hoog water het water eerst vanuit het Rhederlaag over de Marsweg loopt, waarna bij verder wassen van het water in de IJssel het water via de Koppenwaard over de Marsweg door het Rhederlaag gaat lopen. Dit houdt dus in, dat het verschil in waterpeil in de IJssel tussen bovenstrooms in de Koppenwaard ten opzichte van de instroom van de Valeplas minder bedraagt dan 0,70 m.

Bij een verlaging van de zomerdijk bovenstrooms in de Koppenwaard met 60 - 80 cm, wordt de keerhoogte van de zomerdijk ter plaatse ca. 11.60 m+NAP, ofwel vrijwel gelijk aan de huidige hoogte van de Marsweg. Bij een IJssel-peil van 11.60 m+NAP bovenstrooms in de Koppenwaard staat het waterpeil in het Rhederlaag nog op ca. 10.90 m+NAP (vulling vindt nog steeds plaats via de instroom van de Valeplas). Door de Marsweg niet te verlagen of op pijlers te zetten, zou het waterpeil in het Rhederlaag vrijwel gelijk blijven aan de huidige situatie (mits de duiker onder de Marsweg geen (grote) invloed heeft). Door de Marsweg wel te verlagen dan wel op pijlers te zetten, zal er frequenter en een grotere hoeveelheid water door het Rhederlaag gaan stromen. De frequentie zal toenemen van 1x per 6-7 jaar tot 1x per 2 jaar en de hoeveelheid water zal meer dan een 10-voud zijn!

Door het frequenter en grotere hoeveelheden IJsselwater via de Koppenwaard door het Rhederlaag te willen laten stromen, zal er meer stroming in het Rhederlaag ontstaan. Tevens resulteert dit in een

frequenter een hoger peil in het Rhederlaag (in de toekomst net zo vaak een peil van ca. 11.60 m+NAP als in de huidige situatie een peil van ca. 10,90 m+NAP).

Dit leidt tot meer stroming in het Rhederlaag, frequenter een hogere waterstand en door meer IJsselwater in het Rhederlaag een verlaging van de waterkwaliteit. Dit achten wij, als eigenaar, exploitant en gebruiker in het Rhederlaag, een ongewenste verslechtering.

De oevers in het Rhederlaag zijn, zowel qua talud als bescherming, berekend en afgestemd op de huidige situatie. Door frequent meer water en meer stroming in het Rhederlaag kan deze situatie in het gedrang komen.

Een verlaging van de zomerkade bovenstrooms in de Koppenwaard zal altijd gepaard moeten gaan met een brugconstructie over een grote lengte (over ca. 200 m) in de Marsweg of een algehele verhoging van de Marsweg (over ca. 700 m) om frequenter onderlopen van de Marsweg te voorkomen. **Een frequenter onderlopen van de Marsweg zien wij als een onoverkomelijk probleem, de bereikbaarheid van de bedrijven staat of valt met het berijdbaar zijn van de Marsweg. Onbereikbaarheid betekent onherroepelijk grote economische schade !**

Bovendien leidt het frequenter en met grotere hoeveelheden IJsselwater door de Koppenwaard en het Rhederlaag laten lopen tot een aanzienlijke verslechtering (hoger peil) in het Rhederlaag en levert het qua dijkverzwaring maar beperkte winst op bij de variant Avontuurlijk loslaten en een behoorlijke winst bij de variant Creatief sturen (zie afbeelding 2.13 in het Achtergrondrapport milieueffect-rapportage). **De besparing op dijkverzwaring ter hoogte van de Koppenwaard en het Rhederlaag leidt dus evenredig tot veel meer nadelige gevolgen in de Koppenwaard en in het Rhederlaag.**

De berekende verlaging van het hoogwaterniveau in de Koppenwaard en het Rhederlaag is met name het gevolg van het frequenter een grotere hoeveelheid water in de toekomst bij hoog water door de Koppenwaard en het Rhederlaag te laten stromen. Buiten beschouwing blijft echter, dat daarmee bij hoog water sneller en meer water benedenstrooms in de IJssel, benedenstrooms van Giesbeek (incl. Valeplas), komt en daar tot een nog hoger IJsselpeil bij hoog water zal leiden. Dit zou ook nog weer kunnen leiden tot een opstuwing in het projectgebied en dus een hoger peil in het Rhederlaag dan berekend ! In het concept-rapport van de Stuurgroep wordt dit deel van het gebied juist geheel buiten beschouwing gelaten en daarmee ook het voornoemde effect. **In onze ogen is daarmee de hoogwaterberekening onvolledig en zijn de uitkomsten aanvechtbaar.**

Ad 3. Waterkwaliteit.

De waterkwaliteit in het Rhederlaag is een groot goed en van groot belang, niet alleen voor het recreatief gebruik (b.v. jachthavens, varen, zwemmen), maar ook voor de natuur en ecologie. In de huidige situatie is de waterkwaliteit in het Rhederlaag aanzienlijk beter dan die van het IJsselwater (zie ook Achtergronddocument MER). De waterkwaliteit nabij de instroom in de Vaalwaard komt overeen met die van het IJsselwater. De kwaliteitsklasse van het zwemwater in het Rhederlaag is aanzienlijk beter, zelfs "uitstekend".

De goede waterkwaliteit in het Rhederlaag is met name te danken aan de voeding met kwalitatief hoogwaardig kwelwater vanuit de omgeving, waaronder het Veluwe-massief. In de praktijk blijkt, dat in de situatie van maximaal 1x per 6-7 jaar doorstroming met IJsselwater door het Rhederlaag de waterkwaliteit voldoende op peil blijft c.q. voldoende herstelt.

Zodra er echter frequenter en grotere hoeveelheden IJsselwater via de Koppenwaard (waarin ook nog een 2-tal ongesaneerde stortlocaties liggen !!) door het Rhederlaag zal stromen, zal de waterkwaliteit steeds meer de waterkwaliteit van de IJssel gaan benaderen. **Er kan zelfs zoveel**

disharmonie ontstaan, dat de huidige goede waterkwaliteit structureel verloren gaat in het Rhederlaag. Dit zou funest zijn voor de recreatieve en natuur-/ landschapsontwikkeling van het Rhederlaag. Dit staat bovendien haaks op één van de hoofddoelstellingen van het Rivierklimaatpark om een kwaliteitsimpuls ten aanzien van recreatie in het Rhederlaag te bewerkstelligen. Ook zullen de kosten van beheer en onderhoud in de Koppenwaard en het Rhederlaag bij frequenter en grootschaliger inunderen met IJsselwater toenemen, ofwel ook dit is een negatieve kwaliteitsimpuls.

Ad 4. Parkontwikkeling.

In de ontwerpstructuurvisie zijn diverse maatregelen opgenomen voor parkontwikkeling. Dit juichen wij van harte toe en achten wij ook zeer gewenst om als eigenaar, exploitant en gebruiker van het Rhederlaag onze marktpositie te kunnen behouden of zelfs nog (enigszins) uit te breiden. Op welke wijze hieraan invulling gegeven gaat worden, incl. toegankelijkheid en herkenbaarheid van het Rhederlaag, blijft onbenoemd in de ontwerpstructuurvisie. Buiten de Koppenwaard en de Vaalwaard om ontbreekt ook een duidelijk landschappelijk streefbeeld.

De herinrichting van de Marsweg, over de gehele lengte, is in dat verband noodzakelijk om tot een verkeersveilige en aantrekkelijke route te komen. Scheiding van verkeersfuncties (fietsen/wandelen versus auto's) is daarbij essentieel. Een fietsstraat doet geen recht aan een werkelijke oplossing voor de verkeersintensiteit en verkeersveiligheid op de Marsweg. Ook een keermogelijkheid aan het eind van de Marsweg vraagt om invulling. In het hoogseizoen is dit een groot knelpunt. Graag nog extra aandacht voor deze punten.

In het voorkeursalternatief is opgenomen dat de overstortlocatie (incl. damwand) van de zandwinning van K3Delta op termijn opgeruimd zou worden. Vanuit het IGOR is nadrukkelijk de wens geuit om de damwand te behouden met het oog op toekomstige ontwikkelingen.

Ad 5. Natuurontwikkeling.

Zowel in de Koppenwaard als in het Rhederlaag wordt versterking van de groenstructuur voorzien, in de vorm van ontwikkeling van ooibos en stroomdalgraslanden en het aanbrengen van heggen en houtwallen (met name in de Koppenwaard). Het merendeel van de ooibossen wordt als autonome ontwikkeling beschouwd en daarmee buiten de afwegingen gehouden. Tegen deze groene aankleding hebben we op zich geen problemen. Maar dit raakt wel de hoogwaterproblematiek.

Rijkswaterstaat voert al jaren het beleid om opgaande beplantingen zoveel mogelijk te weren in de uiterwaarden om zoveel mogelijk weerstand bij hoogwater te voorkomen. Dit beleid wordt geheel los gelaten in de Koppenwaard en de Vaalwaard ! Zo is er een behoorlijke ooibosontwikkeling voorzien bovenstroom achter de zomerdijk in de Koppenwaard en bij de instroom van het Rhederlaag in de Vaalwaard. Voor de hoogwaterstroom van IJsselwater door de Koppenwaard en het Rhederlaag zou het dus gewenst en conform beleid Rijkswaterstaat zijn minimaal een strook vrij te houden van opgaande begroeiing. Omdat de instroom in de Vaalwaard naar het Rhederlaag de uitstroom is bij hoogwater, zou ook hier een voldoende brede strook vrijgehouden moeten worden van opgaande begroeiing.

De Koppenwaard en de Vaalwaard kunnen nog meer ingericht worden voor beleving van de natuur en extensieve vormen van recreatie (het Rhederlaag is ooit ontwikkeld als overloopgebied om de recreatieve druk op de Veluwe te verminderen !).

Ad 6. Duurzame energie.

In de ontwerpstructuurvisie worden in bescheiden mate de mogelijkheden van duurzame energie voor de Koppenwaard en Rhederlaag genoemd. Voor kleinschalige duurzame energie in de vorm van

zonne-energie op daken zien wij zeker mogelijkheden in dit gebied. Dit is ook prima landschappelijk in te passen op de bestaande situatie voor eigen gebruik. De ontwikkeling van zonnepaneelparken, windenergie en/of warmte-koudeopslag zien wij in de Koppenwaard en Rhederlaag als ongewenst. Ten eerste hoort dit niet thuis binnen de invloedsfeer van een N2000-gebied, omdat dit negatieve gevolgen heeft op het landschap, natuur en ecologie. Ten tweede belemmert dit de belevingswaarde en de recreatieve waarde van het gebied.

Tot slot nog het volgende:

- Er ligt weliswaar een MER ter ondersteuning van de ontwerpstructuurvisie, maar eigenlijk is deze (veel) te globaal en wellicht ook onvolledig om alle effecten voor het milieu en de omgeving weer te geven.
Indien een activiteit eerst in een structuurvisie is voorzien en daarvoor een plan-MER is opgesteld, is het daarna opgestelde bestemmingsplan en/of andere ruimtelijke procedures desondanks ook plan-m.e.r.-plichtig. Maar dat is een beetje het paard achter de wagen spannen als eerst de structuurvisie vastgesteld wordt op basis van een 'zwakke' MER. Om te voorkomen, dat er nu al voorgesorteerd op basis van onvolledige gegevens en daarmee onjuiste uitkomsten, zullen wij onze zienswijze ook rechtstreeks richten aan de MER-commissie.
- Het gebied langs de IJssel kent een zeer lange bewoningsgeschiedenis van de prehistorie tot en met heden. Met name de hoger gelegen gronden aan weerszijden van een rivier hebben over het algemeen een hoge archeologische verwachtingswaarde. De rivier zelf is door de tijd heen gebruikt geweest. Eventuele resten van bewoning, land- en watergebruik kunnen in het plangebied aanwezig zijn en op verschillende locaties en diepten worden gevonden. Diverse negatieve effecten op archeologische waarden die samenhangen met de planinvullingen zijn denkbaar. Bij hoge verwachtingswaarden is voor het vaststellen van plannen en verkrijgen van vergunningen, een archeologische inventarisatie, waaronder een bureauonderzoek, vereist. Deze ontbreekt echter.
- Sinds een half jaar hebben we in Nederland te maken met de PFAS-problematiek. Ook voor dit projectgebied zal dat invloed gaan hebben. Aangezien winterbedden over het algemeen in hun geheel aangemerkt worden als waterbodem, zal dat zeker nog consequenties hebben voor dit gebied, los nog van bestaande knelpunten qua bodemkwaliteit (b.v. voormalige stortlocaties), zoals genoemd in hoofdstuk 10.4.4 van het Achtergrondrapport m.e.r. Informatie met betrekking tot PFAS ontbreekt (nog).
- Voor het Rhederlaag is in de ontwerpstructuurvisie een kwaliteitsimpuls voorzien, o.a. herinrichting van de Marsweg, toegankelijkheid en herkenbaarheid van het Rhederlaag. Hoewel de provincie hiervoor een principe-toezegging voor subsidie heeft toegezegd, zal hiervoor ook een gemeentelijke bijdrage gevraagd worden. Heeft de gemeente Zevenaar dit al opgenomen in haar meerjarenbegroting?

Met vriendelijke groet,

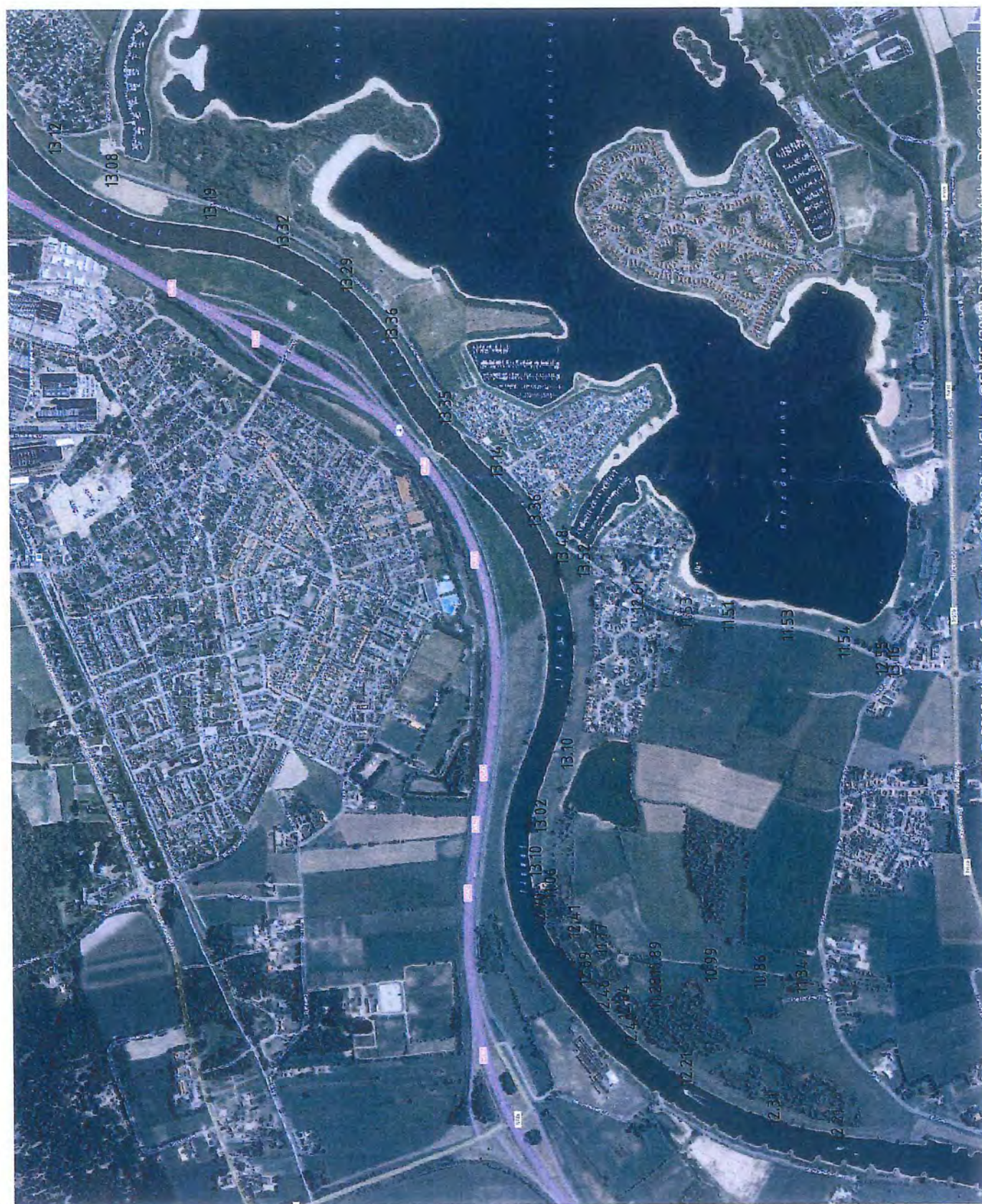
Recreatiepark Jachthaven Restaurant "De Veerstal"

Marsweg 12

6988 BM Lathum

Tel: +31 (0)313-631319

E-mail: info@veerstal.nl web: www.veerstal.nl

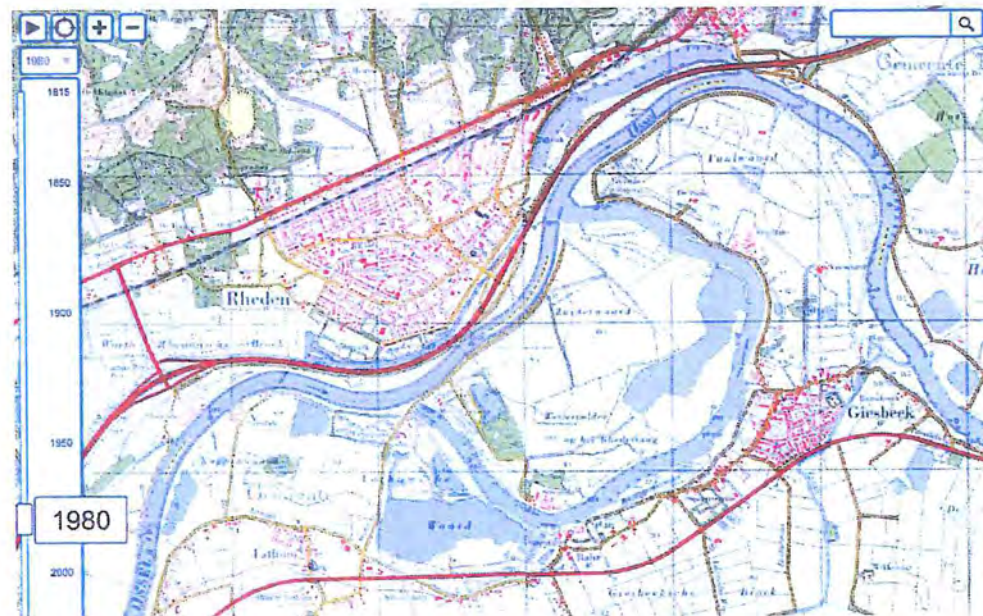

Bijlage 2. NAP-hoogtes zomerlijk Koppenwaard - Rhederlaag en Marsweg

Bijlage 1. Ontwikkeling van de IJssel en Rhederlaag van 1970 tot heden.

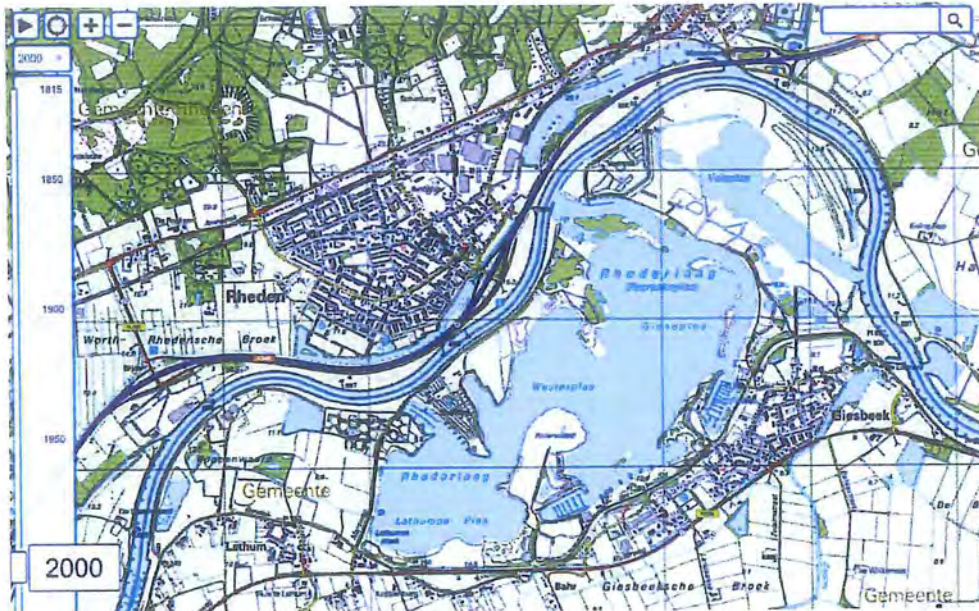
1970

1980

1990

2000

2010

2018

€2,43

NEDERLAND

24.12.19

NetSet FR 981099

post

De Raad van de gemeente Zevenaar
Postbus 10
6900 AA Zevenaar

N12DC #X9000X#DD#DDDD#

secre.:
Rhedense Veerweg 58
6987 EE Giesbeek

Raad van de gemeente Zevenaar
Postbus10
6900 AA Zevenaar

datum: 26 december 2019
betreft: zienswijze Rivierklimaatpark IJsselpoort

Geachte raadsleden,

De Belangenvereniging Rhedenseveerweg geeft hierbij haar zienswijze met betrekking tot het Rivierklimaatpark IJsselpoort, met name in verband met de veiligheid.

1. *Hoogwater.* De voorgestelde verlaging van de dijk langs de Koppenwaard heeft – gezien ervaringen uit het verleden – grote gevolgen voor de Rhedenseveerweg en de daaraan gelegen woonhuizen. Door het verlagen met ca 70 cm zal de instroom in het Rhederlaag bij hoogwater veel eerder plaatsvinden dan nu het geval is: de waterhoogte aan de Rhedenseveerweg zal bij hoogwater eerder en vaker optreden en tot grotere overstromingen van de weg leiden. Een eenvoudige berekening geeft aan, dat de afstand van de huidige invaart bij de Vaalwaard tot de dijk bij de Koppenwaard ca 7 km is. Het verval in de IJssel bedraagt ca 30 cm/km. Dit houdt in, dat de waterstand ter hoogte van de Rhedenseveerweg – ongeveer halverwege gelegen – bij hoogwater volgens het voorliggende plan met ca $7 \times 0,30 / 2 = 1,05$ zal worden verhoogd. Dit betreft ongeveer de hoogte van de zomerdijk langs de weg. Maatregelen om de woningen bereikbaar te houden zullen dan weer moeten worden genomen. Tevens zal dit vaker kunnen voorkomen, terwijl voor de lager gelegen woningen aan de Rhedenseveerweg dit desastreuze gevolgen kan hebben.

2. *Waterkwaliteit.* Door het verlagen van de dijk rond de Koppenwaard, zal hoogwater eerder, dus vaker het Rhederlaag binnenstromen. De waterkwaliteit van de IJssel is vele malen slechter dan dat van het Rhederlaag, en de invloed van de vervuiling door diverse stortplaatsen in het stroomgebied zal worden vergroot. Dit zal tot vermindering van de waterkwaliteit in het recreatiegebied leiden, met gevolgen voor veiligheid van de dagrecreatie en de stranden.

3. *Overnachtingshaven.* Hoewel niet nader benoemd is in de Vaalwaard een overnachtingshaven voor de binnenvaart getekend in de z.g. Westlob. Op dit moment geldt er een vaarverbod voor de binnenvaart op het Rhederlaag, volgens de laatste door de provincie uitgevaardigde omgevingsvergunning (milieuvergunning 2011): een beperkt aantal vaarbewegingen zijn toegestaan, na vooraankondiging van de vaarbeweging. In weekenden zijn vaarbewegingen van binnenvaart schepen niet toegestaan, te gevaarlijk in verband met de recreatievaart. In tegenstelling tot de door de provincie eerder ingenomen uitgangspunten, zouden nu ineens minimaal 17 vaarbewegingen door schippers die niet bekend zijn met het recreatieve gebruik van de plas, dagelijks kunnen voorkomen. Onbegrijpelijk dat een plan dat streeft naar de 'een kwaliteitsimpuls ten aanzien van recreatie in het Rhederlaag' hier geen onderzoek naar de consequenties voor veiligheid, waterkwaliteit en stikstofproductie doet. Aan deze plas zijn stranden gelegen. Een beschutte haven voor

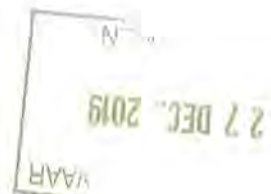
de scouting – een intensive jeugdopleiding – moet uitwijken naar een in wind en open water gelegen locatie aan lager wal.

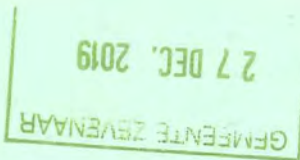
Deze zienswijze geeft bezwaren aan die alle te maken hebben met de veiligheid en kwaliteit voor het recreatieve gebruik van het Rhederlaag.

Daarnaast zij nog vermeld, dat archeologische waarden wel degelijk in het gebied voorkomen. In het gebied zijn voorheen bij ontzandingswerkzaamheden vele delen van mammoetskeletten opgezogen. Sinds de ontzanders er voor kozen voor de zuigmond een verbrijzelaar te monteren, zijn geen archeologische vondsten van dien aard meer mogelijk.

Hoogachtend,

[REDACTED]
[REDACTED]
(voorz.)

ONTVANGSTBEWIJS

Vandaag, 27.12.2019
ontvangen van Belangenvereniging Rhodens Verenig
een schrijven van 26.12.2019
gericht aan Raad van de Gemeente Zevenaar
over het onderwerp Zienswijze Rivierklimaat
Ysselpoort

 Gemeente Zevenaar,

②

Raad van de gemeente Zevenaar

Postbus 10

6900 AA Zevenaar

Camping-Jachthaven "De Mars"

Marsweg 6

6988 BM LATHUM

Telefoon: +31(0)313631131

K.v.K.: 74800957 / BTW nr.: 860031251B01

Aan de Raad van de gemeente Zevenaar

Postbus 10

6900 AA Zevenaar

Lathum, 24 december 2019

Betreft: Zienswijze Rivierklimaatpark IJsselpoort, zaaknummer Z/19/343439

Geachte raadsleden,

Van 14 november 2019 tot en met 27 december 2019 ligt de Intergemeentelijke Ontwerpstructuurvisie Rivierklimaatpark IJsselpoort en bijbehorend milieueffectrapport voor inspraak ter visie. Graag maken wij, als eigenaar, exploitant en gebruiker in het Rhederlaag, gebruik van de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze om onze visie op de ontwerpstructuurvisie en bijbehorende m.e.r. kenbaar te maken.

Allereerst willen we opmerken, dat de beschikbaarheid aan stukken, waarop de ontwerpstructuurvisie en bijbehorende m.e.r. gebaseerd zijn, zeer omvangrijk is. En willen we onze waardering uitspreken over de wijze waarop wij als belanghebbende in het proces betrokken zijn. De in ontwikkeling zijnde structuurvisie Rivierklimaatpark IJsselpoort is van evident belang voor de toekomst van het Rhederlaag. Daarom willen we graag de volgende opmerkingen c.q. knelpunten die wij zien in de ontwerpstructuurvisie onder uw aandacht brengen.

Onze zienswijze heeft betrekking op de volgende punten:

1. De IJssel,
2. Hoog water,
3. Waterkwaliteit,
4. Parkontwikkeling,
5. Natuurontwikkeling en
6. Duurzame energie

Ad 1. De IJssel.

Sinds 1970 zijn er grote wijzigingen doorgevoerd in de ligging van de IJssel, het gebied Rhederlaag en de Vaalwaard (zie bijlage 1). In dezelfde periode is ook de A348 aangelegd. Deze inrichtingen hebben grote invloed gehad op het zomer- en winterbed van de IJssel in dit gebied. Dit heeft niet alleen een grote invloed gehad op het oppervlaktewater, de uitschuring van de IJssel en de sedimentatie in de IJssel, incl. winterbed maar ook op het grondwaterregiem in dit gebied met een uitstraling naar de omgeving.

Ter onderbouwing van de effecten zijn diverse maatregelen gemodelleerd met WAQMORF. Dit levert indrukwekkende plaatjes op met nauwkeuring berekende effecten. In de rapportages wordt op diverse plaatsen echter aangegeven, dat WAQMORF niet het geëigende instrument is om

E-mail: info@campingdemars.nl Website: www.campingdemars.nl
Camping De Mars Lathum B.V. IBAN: NL43 RABO 0355 2024 17 BIC: RABONL2U

Op al onze overeenkomsten / contracten zijn de RECRON-en HISWA VOORWAARDEN van toepassing.

morfologische effecten van zomer- en winterbedmaatregelen te modelleren. Hiervoor zal een morfologisch model zoals Delft3D gebruikt moeten worden. Bovendien wordt aangegeven dat heel veel input voor WAQMORF is ingeschat. In de modellering worden wel vaker parameters ingeschat. Zij het in beperkte mate en dan wordt het model normaliter gerund met een variatie (spreiding) in de invoerwaarden, om te kijken wat het effect van deze onzekerheid is ("gevoeligheidsanalyse"). Is deze gevoeligheid klein, dan maakt het niet zoveel uit welke aannames zijn gedaan. Maar is de gevoeligheid groot, dan moet er nader onderzoek worden gedaan om de betrouwbaarheid van de uitkomsten te vergroten. Wat de effecten zijn van (al de) ingeschatte waarden blijft onbenoemd.

Daarmee is het maar de vraag hoe betrouwbaar de uitkomsten van het model zijn.

Ook is alleen maar gekeken naar de lokale morfologische effecten van ingrepen en dit op basis van een morfologisch evenwicht. In de systeemanalyse zou de IJssel over grote lengte betrokken moeten worden om te kunnen vaststellen wat de morfologische effecten zijn. Ook is het van belang om daarbij een sediment balans van de (totale) IJssel te betrekken. **Dit alles overziend vragen we ons af of de uitkomsten derhalve nog wel een betrouwbaar beeld geven van te verwachten effecten van de projectmaatregelen (o.a. ontstenen, nevengeulen, ontwikkeling van ooibos, uitschuringen).**

Ad 2. Hoog water.

Uit de hoogtecijfers (zie bijlage 2) blijkt, dat de zomerdijk in de Koppenwaard bovenstrooms het laagst is en daar een hoogte heeft van 12,21 tot 12,40 m+NAP. Ter plaatse van het Rhederlaag heeft de zomerdijk een hoogte van 13,08 tot 13,36 m+NAP. Het laagste deel van de Marsweg heeft een hoogte van 11,51 tot 11,54 m+NAP.

Verschil in waterpeil in de IJssel tussen bovenstrooms in de Koppenwaard ten opzichte van de instroom van de Valeplas bedraagt ca. 0,80 m bij maatgevend afvoer en kan oplopen tot ruim 1,00 m bij (zeer) hoog water (zie figuur 9.11 uit het Achtergrondrapport milieueffectrapportage). In de praktijk blijkt, dat bij hoog water het water eerst vanuit het Rhederlaag over de Marsweg loopt, waarna bij verder wassen van het water in de IJssel het water via de Koppenwaard over de Marsweg door het Rhederlaag gaat lopen. Dit houdt dus in, dat het verschil in waterpeil in de IJssel tussen bovenstrooms in de Koppenwaard ten opzichte van de instroom van de Valeplas minder bedraagt dan 0,70 m.

Bij een verlaging van de zomerdijk bovenstrooms in de Koppenwaard met 60 - 80 cm, wordt de keerhoogte van de zomerdijk ter plaatse ca. 11.60 m+NAP, ofwel vrijwel gelijk aan de huidige hoogte van de Marsweg. Bij een IJssel-peil van 11.60 m+NAP bovenstrooms in de Koppenwaard staat het waterpeil in het Rhederlaag nog op ca. 10.90 m+NAP (vulling vindt nog steeds plaats via de instroom van de Valeplas). Door de Marsweg niet te verlagen of op pijlers te zetten, zou het waterpeil in het Rhederlaag vrijwel gelijk blijven aan de huidige situatie (mits de duiker onder de Marsweg geen (grote) invloed heeft). Door de Marsweg wel te verlagen dan wel op pijlers te zetten, zal er frequenter en een grotere hoeveelheid water door het Rhederlaag gaan stromen. De frequentie zal toenemen van 1x per 6-7 jaar tot 1x per 2 jaar en de hoeveelheid water zal meer dan een 10-voud zijn !

Door het frequenter en grotere hoeveelheden IJsselwater via de Koppenwaard door het Rhederlaag te willen laten stromen, zal er meer stroming in het Rhederlaag ontstaan. Tevens resulteert dit in een frequenter een hoger peil in het Rhederlaag (in de toekomst net zo vaak een peil van ca. 11.60 m+NAP als in de huidige situatie een peil van ca. 10,90 m+NAP).

Dit leidt tot meer stroming in het Rhederlaag, frequenter een hogere waterstand en door meer IJsselwater in het Rhederlaag een verlaging van de waterkwaliteit. Dit achten wij, als eigenaar, exploitant en gebruiker in het Rhederlaag, een ongewenste verslechtering. De oevers in het Rhederlaag zijn, zowel qua talud als bescherming, berekend en afgestemd op de huidige situatie. Door frequent meer water en meer stroming in het Rhederlaag kan deze situatie in het gedrang komen.

Een verlaging van de zomerkade bovenstrooms in de Koppenwaard zal altijd gepaard moeten gaan met een brugconstructie over een grote lengte (over ca. 200 m) in de Marsweg of een algehele verhoging van de Marsweg (over ca. 700 m) om frequenter onderlopen van de Marsweg te voorkomen. **Een frequenter onderlopen van de Marsweg zien wij als een onoverkomelijk probleem, de bereikbaarheid van de bedrijven staat of valt met het berijdbaar zijn van de Marsweg. Onbereikbaarheid betekent onherroepelijk grote economische schade !**

Bovendien leidt het frequenter en met grotere hoeveelheden IJsselwater door de Koppenwaard en het Rhederlaag laten lopen tot een aanzienlijke verslechtering (hoger peil) in het Rhederlaag en levert het qua dijkverzwaring maar beperkte winst op bij de variant Avontuurlijk loslaten en een behoorlijke winst bij de variant Creatief sturen (zie afbeelding 2.13 in het Achtergrondrapport milieueffect-rapportage). **De besparing op dijkverzwaring ter hoogte van de Koppenwaard en het Rhederlaag leidt dus evenredig tot veel meer nadelige gevolgen in de Koppenwaard en in het Rhederlaag.**

De berekende verlaging van het hoogwaterniveau in de Koppenwaard en het Rhederlaag is met name het gevolg van het frequenter een grotere hoeveelheid water in de toekomst bij hoog water door de Koppenwaard en het Rhederlaag te laten stromen. Buiten beschouwing blijft echter, dat daarmee bij hoog water sneller en meer water benedenstrooms in de IJssel, benedenstrooms van Giesbeek (incl. Valeplas), komt en daar tot een nog hoger IJsselpeil bij hoog water zal leiden. Dit zou ook nog weer kunnen leiden tot een opstuwing in het projectgebied en dus een hoger peil in het Rhederlaag dan berekend ! In het concept-rapport van de Stuurgroep wordt dit deel van het gebied juist geheel buiten beschouwing gelaten en daarmee ook het voornoemde effect. **In onze ogen is daarmee de hoogwaterberekening onvolledig en zijn de uitkomsten aanvechtbaar.**

Ad 3. Waterkwaliteit.

De waterkwaliteit in het Rhederlaag is een groot goed en van groot belang, niet alleen voor het recreatief gebruik (b.v. jachthavens, varen, zwemmen), maar ook voor de natuur en ecologie. In de huidige situatie is de waterkwaliteit in het Rhederlaag aanzienlijk beter dan die van het IJsselwater (zie ook Achtergronddocument MER). De waterkwaliteit nabij de instroom in de Vaalwaard komt overeen met die van het IJsselwater. De kwaliteitsklasse van het zwemwater in het Rhederlaag is aanzienlijk beter, zelfs "uitstekend".

De goede waterkwaliteit in het Rhederlaag is met name te danken aan de voeding met kwalitatief hoogwaardig kwelwater vanuit de omgeving, waaronder het Veluwe-massief. In de praktijk blijkt, dat in de situatie van maximaal 1x per 6-7 jaar doorstroming met IJsselwater door het Rhederlaag de waterkwaliteit voldoende op peil blijft c.q. voldoende herstelt.

Zodra er echter frequenter en grotere hoeveelheden IJsselwater via de Koppenwaard (waarin ook nog een 2-tal ongesaneerde stortlocaties liggen !!) door het Rhederlaag zal stromen, zal de waterkwaliteit steeds meer de waterkwaliteit van de IJssel gaan benaderen. **Er kan zelfs zoveel**

disharmonie ontstaan, dat de huidige goede waterkwaliteit structureel verloren gaat in het Rhederlaag. Dit zou funest zijn voor de recreatieve en natuur-/ landschapsontwikkeling van het Rhederlaag. Dit staat bovendien haaks op één van de hoofddoelstellingen van het Rivierklimaatpark om een kwaliteitsimpuls ten aanzien van recreatie in het Rhederlaag te bewerkstelligen. Ook zullen de kosten van beheer en onderhoud in de Koppenwaard en het Rhederlaag bij frequenter en grootschaliger inunderen met IJsselwater toenemen, ofwel ook dit is een negatieve kwaliteitsimpuls.

Ad 4. Parkontwikkeling.

In de ontwerpstructuurvisie zijn diverse maatregelen opgenomen voor parkontwikkeling. Dit juichen wij van harte toe en achten wij ook zeer gewenst om als eigenaar, exploitant en gebruiker van het Rhederlaag onze marktpositie te kunnen behouden of zelfs nog (enigszins) uit te breiden. Op welke wijze hieraan invulling gegeven gaat worden, incl. toegankelijkheid en herkenbaarheid van het Rhederlaag, blijft onbenoemd in de ontwerpstructuurvisie. Buiten de Koppenwaard en de Vaalwaard om ontbreekt ook een duidelijk landschappelijk streefbeeld.

De herinrichting van de Marsweg, over de gehele lengte, is in dat verband noodzakelijk om tot een verkeersveilige en aantrekkelijke route te komen. Scheiding van verkeersfuncties (fietsen/wandelen versus auto's) is daarbij essentieel. Een fietsstraat doet geen recht aan een werkelijke oplossing voor de verkeersintensiteit en verkeersveiligheid op de Marsweg. Ook een keermogelijkheid aan het eind van de Marsweg vraagt om invulling. In het hoogseizoen is dit een groot knelpunt. Graag nog extra aandacht voor deze punten.

In het voorkeursalternatief is opgenomen dat de overstortlocatie (incl. damwand) van de zandwinning van K3Delta op termijn opgeruimd zou worden. Vanuit het IGOR is nadrukkelijk de wens geuit om de damwand te behouden met het oog op toekomstige ontwikkelingen.

Ad 5. Natuurontwikkeling.

Zowel in de Koppenwaard als in het Rhederlaag wordt versterking van de groenstructuur voorzien, in de vorm van ontwikkeling van ooibos en stroomdalgraslanden en het aanbrengen van heggen en houtwallen (met name in de Koppenwaard). Het merendeel van de ooibossen wordt als autonome ontwikkeling beschouwd en daarmee buiten de afwegingen gehouden. Tegen deze groene aankleding hebben we op zich geen problemen. Maar dit raakt wel de hoogwaterproblematiek.

Rijkswaterstaat voert al jaren het beleid om opgaande beplantingen zoveel mogelijk te weren in de uiterwaarden om zoveel mogelijk weerstand bij hoogwater te voorkomen. Dit beleid wordt geheel los gelaten in de Koppenwaard en de Vaalwaard ! Zo is er een behoorlijke ooibosontwikkeling voorzien bovenstroom achter de zomerdijk in de Koppenwaard en bij de instroom van het Rhederlaag in de Vaalwaard. Voor de hoogwaterstroom van IJsselwater door de Koppenwaard en het Rhederlaag zou het dus gewenst en conform beleid Rijkswaterstaat zijn minimaal een strook vrij te houden van opgaande begroeiing. Omdat de instroom in de Vaalwaard naar het Rhederlaag de uitstroom is bij hoogwater, zou ook hier een voldoende brede strook vrijgehouden moeten worden van opgaande begroeiing.

De Koppenwaard en de Vaalwaard kunnen nog meer ingericht worden voor beleving van de natuur en extensieve vormen van recreatie (het Rhederlaag is ooit ontwikkeld als overloopgebied om de recreatieve druk op de Veluwe te verminderen !).

Ad 6. Duurzame energie.

In de ontwerpstructuurvisie worden in bescheiden mate de mogelijkheden van duurzame energie voor de Koppenwaard en Rhederlaag genoemd. Voor kleinschalige duurzame energie in de vorm van zonne-energie op daken zien wij zeker mogelijkheden in dit gebied. Dit is ook prima landschappelijk in te passen op de bestaande situatie voor eigen gebruik. De ontwikkeling van zonnepaneelparken, windenergie en/of warmte-koudeopslag zien wij in de Koppenwaard en Rhederlaag als ongewenst. Ten eerste hoort dit niet thuis binnen de invloedsfeer van een N2000-gebied, omdat dit negatieve gevolgen heeft op het landschap, natuur en ecologie. Ten tweede belemmert dit de belevingswaarde en de recreatieve waarde van het gebied.

Tot slot nog het volgende:

- Er ligt weliswaar een MER ter ondersteuning van de ontwerpstructuurvisie, maar eigenlijk is deze (veel) te globaal en wellicht ook onvolledig om alle effecten voor het milieu en de omgeving weer te geven.
Indien een activiteit eerst in een structuurvisie is voorzien en daarvoor een plan-MER is opgesteld, is het daarna opgestelde bestemmingsplan en/of andere ruimtelijke procedures desondanks ook plan-m.e.r.-plichtig. Maar dat is een beetje het paard achter de wagen spannen als eerst de structuurvisie vastgesteld wordt op basis van een 'zwakke' MER. Om te voorkomen, dat er nu al voorgesorteerd op basis van onvolledige gegevens en daarmee onjuiste uitkomsten, zullen wij onze zienswijze ook rechtstreeks richten aan de MER-commissie.
- Het gebied langs de IJssel kent een zeer lange bewoningsgeschiedenis van de prehistorie tot en met heden. Met name de hoger gelegen gronden aan weerszijden van een rivier hebben over het algemeen een hoge archeologische verwachtingswaarde. De rivier zelf is door de tijd heen gebruikt geweest. Eventuele resten van bewoning, land- en watergebruik kunnen in het plangebied aanwezig zijn en op verschillende locaties en diepten worden gevonden. Diverse negatieve effecten op archeologische waarden die samenhangen met de planinvullingen zijn denkbaar. Bij hoge verwachtingswaarden is voor het vaststellen van plannen en verkrijgen van vergunningen, een archeologische inventarisatie, waaronder een bureauonderzoek, vereist. Deze ontbreekt echter.
- Sinds een half jaar hebben we in Nederland te maken met de PFAS-problematiek. Ook voor dit projectgebied zal dat invloed gaan hebben. Aangezien winterbedden over het algemeen in hun geheel aangemerkt worden als waterbodem, zal dat zeker nog consequenties hebben voor dit gebied, los nog van bestaande knelpunten qua bodemkwaliteit (b.v. voormalige stortlocaties), zoals genoemd in hoofdstuk 10.4.4 van het Achtergrondrapport m.e.r. Informatie met betrekking tot PFAS ontbreekt (nog).
- Voor het Rhederlaag is in de ontwerpstructuurvisie een kwaliteitsimpuls voorzien, o.a. herinrichting van de Marsweg, toegankelijkheid en herkenbaarheid van het Rhederlaag. Hoewel de provincie hiervoor een principe-toezegging voor subsidie heeft toegezegd, zal hiervoor ook een gemeentelijke bijdrage gevraagd worden. Heeft de gemeente Zevenaar dit al opgenomen in haar meerjarenbegroting?

Camping-Jachthaven "De Mars"

Marsweg 6

6988 BM LATHUM

Telefoon: +31(0)313631131

K.v.K.: 74800957 / BTW nr.: 860031251B01

Met vriendelijke groet,

Camping Jachthaven de Mars

Marsweg 6

6988 BM Lathum

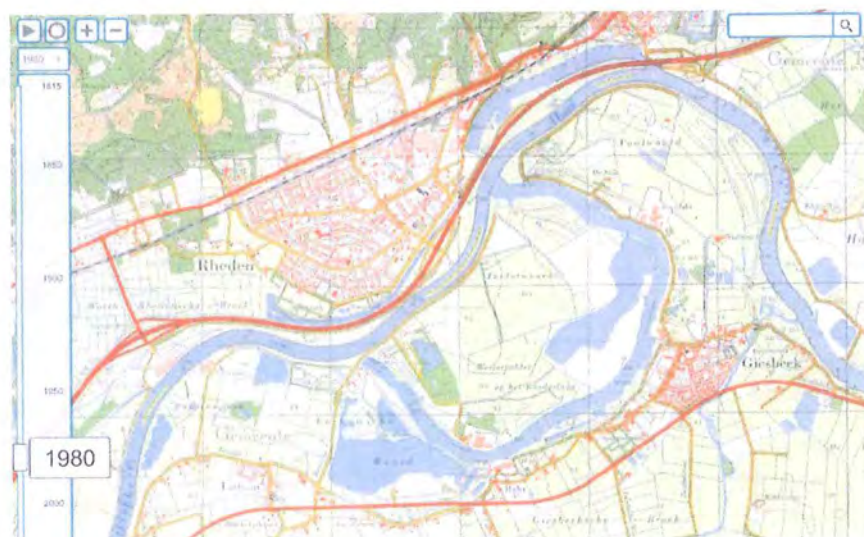
info@campingdemars.nl

a

Bijlage 1. Ontwikkeling van de IJssel en Rhederlaag van 1970 tot heden.

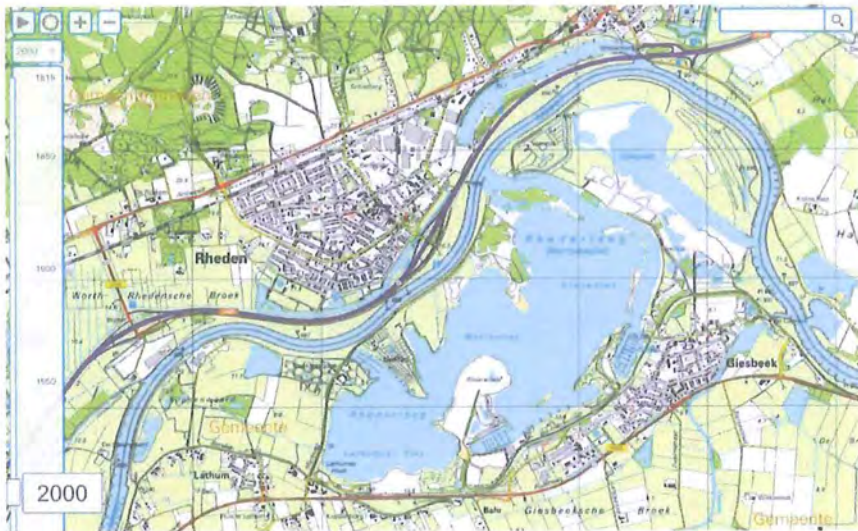
1970

1980

1990

2000

2010

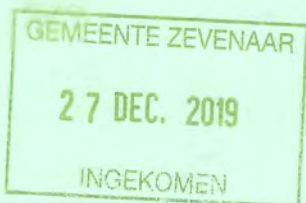

2018

Bijlage 2. NAP-hoogtes zomerdiijk Koppenwaard - Rhederlaag en Marsweg

9

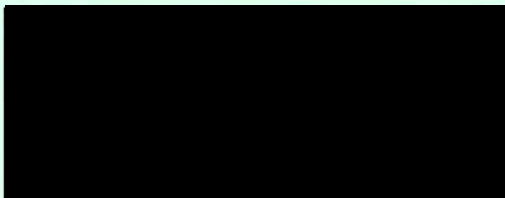
GEMEENTE
ZEVENAAR

ONTVANGSTBEWIJS

Vandaag, 27 12 2019
ontvangen van Camping - Jachtvlieden de Maas
een schrijven van 24 12 2019
gericht aan Raad gem. Zevenaar
over het onderwerp _____
Zienswijze Rivierklimaatpark Ysselstreek
219 / 343439

Gemeente Zevenaar,

de Raad vld gemeente Zevenaar

Postbus 10

6900 AA ZEVENAAR

Zienswijze Rivierklimaatpark IJsselpoort
Zaaknummer Z/19/343439

GEMEENTE ZEVENAAR

31 DEC. 2019

INDE

Zienswijze Intergemeentelijke Ontwerpstructuurvisie

De Intergemeentelijke Ontwerpstructuurvisie Rivierklimaatpark IJsselpoort ligt van donderdag 14 november 2019 tot en met vrijdag 27 december 2019 ter inzage. In die periode kan iedereen hier op reageren (een zienswijze indienen). Dat kan via de post, mondeling (op afspraak) en door invulling van dit formulier. Hieronder kunt u aangeven wat er goed is aan de visie, wat u graag anders wilt zien en/of welke aandachtspunten er zijn. Wij vragen om aan te kruisen aan welke gemeenteraad of gemeenteraden u uw zienswijze richt. Uw reactie wordt door de betreffende gemeenteraad (of gemeenteraden) betrokken bij de besluitvorming. Dit gebeurt naar verwachting komend voorjaar. Door uw contactgegevens achter te laten, kunnen wij u informeren over het vervolg.

- ☐ Gemeenteraad Arnhem
- ☐ Gemeenteraad Duiven
- ☐ Gemeenteraad Rheden
- ☐ Gemeenteraad Westervoort
- ☒ Gemeenteraad Zevenaar

Naam:

Straat en huisnummer:

Postcode en woonplaats:

Telefoonnummer of e-mailadres (optioneel):

Handtekening

Mijn reactie (zienswijze):

Betreft onze belangen bij recreatie-chalet op Klederslagsemeren te Lathum, Marsweg 2. Bij het conceptplan baart de brug over de Marsweg t.b.v. de water-doorklaat ons grote zorgen i.v.m. de te verwachten stroming bij iet hogere waterstanden! Ons talud aan de plas ligt hier vrij dicht achter de Marsweg en is reeds vrij steil. Wij zijn dan ook bang voor instortingsgevaar van talud, terras en zelfs het chalet zelf! nemen hieromtrent ook nog contact op met Rijkswaterstaat. Kavelbreedte aan het water ± 30 mtr.

Zienswijze Rivierklimaatpark Ysselpoort
Zaaknummer Z/19/343439

Gemeente Zevenaar
Kerkstraat 27
Postbus 10
6900 AA Zevenaar

Naam en contactgegevens zijn op te vragen bij de griffie